

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Výročná správa o obchode s výrobkami obránného priemyslu za rok 2023

OBSAH

I. ČASŤ -----	3
Analýza platnej legislatívy upravujúcej problematiku obchodovania s výrobkami obranného priemyslu -----	4
Zoznam povolení na obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu udelených za rok 2023	6
Počet zamietnutých žiadostí o udelenie povolenia na obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu za rok 2023 podľa § 11 zákona č. 392/2011 Z. z.-----	8
II. ČASŤ -----	9
Dovoz výrobkov obranného priemyslu do SR v členení podľa krajiny pôvodu za rok 2023 --	10
Reexport výrobkov obranného priemyslu v členení podľa krajiny pôvodu za rok 2023-----	13
Počet a finančný objem udelených licencií na reexport výrobkov obranného priemyslu – porovnanie rokov 2019 až 2023 -----	14
Kúpa a predaj výrobkov obranného priemyslu v zahraničí bez tranzitu cez územie SR podľa krajiny konečného užívateľa za rok 2023 -----	14
Vývoz výrobkov obranného priemyslu zo SR v členení podľa krajiny konečného užívateľa za rok 2023-----	15
Transfer výrobkov obranného priemyslu do SR v členení podľa krajiny odosielateľa za rok 2023 -----	18
Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR v členení podľa krajiny prijímateľa za rok 2023 (všeobecná transferová licencia) -----	22
Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR v členení podľa krajiny prijímateľa za rok 2023 (individuálna transferová licencia)-----	24
Počet prípadov a finančný objem udelených licencií na dovoz výrobkov obranného priemyslu vrátane transferu do SR – porovnanie rokov 2019 až 2023 -----	28
Počet a finančný objem udelených licencií na vývoz a transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR – porovnanie rokov 2019 až 2023-----	29
Počet zamietnutých žiadostí o dovoz/vývoz/transfer výrobkov obranného priemyslu do/zo Slovenskej republiky za rok 2023 podľa § 20 a § 26 ods.7 zákona č. 392/2011 Z. z. ---	31
Zoznam výrobkov obranného priemyslu-----	32

I. ČASŤ

Analýza platnej legislatívy upravujúcej problematiku obchodovania s výrobkami obranného priemyslu

Problematika vývozu, dovozu, reexportu a intrakomunitárnej prepravy výrobkov obranného priemyslu je od 1. decembra 2011 upravená zákonom č. 392/2011 Z. z. o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 19. októbra 2011 (ďalej len „zákon č. 392/2011 Z. z.“) v znení č. 352/2013 Z. z., č. 91/2016 Z. z., č. 177/2018 Z. z., č. 221/2019 Z. z. a č. 7/2024 Z. z.

Zákon č. 392/2011 Z. z. zohľadňuje záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z členstva v medzinárodných režimoch kontroly exportu, a to konkrétne Wassenaarského usporiadania (WA), Austrálskej skupiny (AG), Skupiny jadrových dodávateľov (NSG) a Dohovoru o zákaze vývoja, výroby, hromadenia použitia chemických zbraní a o ich zničení. Vzhľadom na to, že Slovenská republika sa uchádza o členstvo v MTCR (Režim kontroly raketových technológií) zákon č. 392/2011 Z. z. zohľadňuje aj princípy tohto režimu. Slovenská republika je taktiež jedným z pôvodných signatárov Haagskeho kódexu správania sa proti šíreniu balistických rakiet.

Na úrovni Európskej únie predmetnú problematiku upravujú Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu, Užívateľská príručka k Spoločnej pozícii Rady 2008/944/SZBP, v zmysle ktorej každý členský štát môže prijať opatrenia, ktoré pokladá za nevyhnutné na ochranu základných záujmov, vlastnej bezpečnosti, a ktoré sú spojené s výrobou zbraní, munície a výrobkov obranného priemyslu alebo obchodu s nimi, Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva v znení neskorších zmien a doplnení.

OSN dňa 2. apríla 2013 v New Yorku prijala Zmluvu o obchodovaní so zbraňami, ktorú Slovenská republika podpísala dňa 10. júna 2013 a ratifikovala dňa 27. marca 2014. Zmluva nadobudla platnosť dňa 24. decembra 2014.

Zákon o obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu upravuje:

- podmienky obchodovania s výrobkami obranného priemyslu – predaj alebo kúpa výrobkov obranného priemyslu, zahraničnoobchodná činnosť s výrobkami obranného priemyslu, sprostredkovateľská činnosť s výrobkami obranného priemyslu a predzmluvné alebo zmluvné vzťahy súvisiace s obchodovaním s výrobkami obranného priemyslu,
- podmienky sprostredkovateľskej činnosti pri obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu,
- transfer výrobkov obranného priemyslu v rámci Európskej únie
- povinnosti oprávnených osôb pri obchodovaní s výrobkami obranného priemyslu,
- kompetencie zákonom stanovených štátnych orgánov pri udeľovaní povolení na obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu a licencií na niektorú z foriem zahraničnoobchodnej činnosti s výrobkami obranného priemyslu,
- výkon kontrolnej činnosti Ministerstvom hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) prostredníctvom ním poverených zamestnancov, prizvaných fyzických osôb a medzinárodnými inšpektormi,
- sankcie za porušenie povinností, stanovených v tomto predpise.

Na zákon č. 392/2011 Z. z. nadväzujú výnosy/opatrenia MH SR

- výnos č. 3/2011 zo dňa 16. decembra 2011, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z., a ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. januára 2012,
- výnos č. 1/2012 zo dňa 17. februára 2012, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z., a ktorý nadobudol účinnosť dňa 15. marca 2012,
- opatrenie č. 1/2019 zo dňa 19. augusta 2019, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z. a ktoré nadobudlo účinnosť dňa 15. septembra 2019,
- opatrenie č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vydáva zoznam výrobkov obranného priemyslu a ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1. augusta 2023.

Vo výnose MH SR č. 3/2011 sú uvedené vzory žiadostí, vyhlásení, certifikátov, tlačív a osvedčení na vykonávanie niektorých ustanovení zákona č. 392/2011 Z. z.

Vo výnose MH SR č. 1/2012 je uvedený zoznam znehodnotených výrobkov obranného priemyslu, ktoré môžu byť predmetom zberateľskej činnosti.

V opatrení MH SR č. 1/2019 sa ustanovujú druhy výrobkov obranného priemyslu pre všeobecnú transferovú licenciu.

V opatrení MH SR č. 1/2023 je uvedený aktuálny zoznam výrobkov obranného priemyslu.

Zbrojné embargá:

Rozhodnutia Rady Európskej únie o reštriktívnych opatreniach sú zverejnené a aktualizované na stránke Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (http://www.mzv.sk/sk/europske_zalezitosti/europske_politiky-sankcie_eu) a stránke Európskej únie (www.sanctionsmap.eu).

Zoznam povolení na obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu udelených za rok 2023

1. **DMD GROUP, a.s.**, Lieskovec 575/25, Dubnica nad Váhom
2. **TATRA DEFENCE SLOVAKIA, s.r.o.**, Kasárenská 8, Trenčín
3. **DELTA DEFENCE, a.s. Bratislava**, Nám. Ľ. Štúra 2, Bratislava – Staré Mesto
4. **VALOR, s.r.o.**, Senecká cesta 18, Bratislava – Ružinov
5. **ZTS – ŠPECIÁL, a.s.**, Lieskovec 575/25, Dubnica nad Váhom
6. **3S Špeciálne Systémy, s.r.o.**, Líščie údolie 29, Bratislava – Karlova Ves
7. **SEC Trading, s.r.o.**, Drieňová 16940/1H, Bratislava – Ružinov
8. **FB Group, s.r.o.**, Bancíková 1/A, Bratislava – Ružinov
9. **EASTNET, s.r.o.**, Dolné Rudiny 1, Žilina
10. **VMT Trade, s.r.o.**, Štúrova 925/27, Dubnica nad Váhom
11. **KolArms, s.r.o.**, Horný rad 19, Kolárovo
12. **CARS SERVICE, s.r.o.**, Rastislavova 2, Lužianky
13. **KONŠTRUKTA – Industry, a.s.**, K výstavisku 13, Trenčín
14. **EVPÚ, a.s.**, Trenčianska 19, Nová Dubnica
15. **NetPoint, a.s.**, Mlynské nivy 48, Bratislava – Ružinov
16. **ERA SR, s.r.o.**, Nám. Osloboditeľov 18/79, Liptovský Mikuláš
17. **ARMATEC, s.r.o.**, Vajnorská 8/A, Bratislava – Nové Mesto
18. **REZER, s.r.o.**, Pribinova 4, Bratislava – Staré Mesto
19. **SLI, s.r.o.**, Rampová 7, Košice
20. **DEFENCE TRADE SLOVAKIA, s.r.o.**, Kasárenská 8, Trenčín
21. **R O B U S, s.r.o.**, Osloboditeľov 922/8, Krupina
22. **DEFENSE, s.r.o.**, Sklené 32, Sklené
23. **S.I.M. EU, s.r.o.**, Jilemnického 532/2, Trenčín
24. **Glock, s.r.o.**, Kopčianska 3755/82/A, Bratislava – Petržalka
25. **KONŠTRUKTA - Servis, s.r.o.**, Obrancov mieru 26, Moldava nad Bodvou
26. **Slovak Training Academy, s.r.o.**, Štúrova 925/27, Dubnica na Váhom
27. **Ales, a.s.**, Soblahovská 2050, Trenčín
28. **AdaSoft, a.s.**, Prievozska 0/4D, Bratislava – Ružinov
29. **ROLUS, s.r.o.**, Tuhovská 18, Bratislava – Vajnory
30. **Talaron, s.r.o.**, Križkova 1949/9, Bratislava – Staré Mesto
31. **Global Ordnance Europe, s.r.o.**, M. R. Štefánia 319/32, Nováky

32. **Aliter Technologies, a.s.**, Turčianska 16, Bratislava – Ružinov
33. **CRAON, s.r.o.**, Dolná 19, Banská Bystrica
34. **AMTE spol. s.r.o.**, Štefánikova 75, Bardejov
35. **SPECIAL Industries, s.r.o.**, Beckov 72
36. **KOVAL SYSTEMS, a.s.**, Křížna 950/10, Beluša
37. **MATADOR Industries, a.s.**, Továrenská 1, Dubnica nad Váhom
38. **PROGRESS TRADING, spol. s.r.o.**, Homolova 13, Bratislava-Dúbravka
39. **ARD Consulting s.r.o.**, Zelená 883/13, Malinovo
40. **MSM Martin s.r.o.**, Štúrova 925/27, Dubnica nad Váhom
41. **MicroSK, a.s.**, Jelačičova 500/8A, Bratislava - Ružinov

Počet zamietnutých žiadostí o udelenie povolenia na obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu za rok 2023 podľa § 11 zákona č. 392/2011 Z. z.

V roku 2023 nebola na základe rozhodnutia MH SR ako vecne príslušného správneho orgánu v súlade so zákonom č. 392/2011 Z. z. právoplatne zamietnutá žiadna žiadosť o udelenie povolenia na obchodovanie s výrobkami obranného priemyslu.

II. ČASŤ

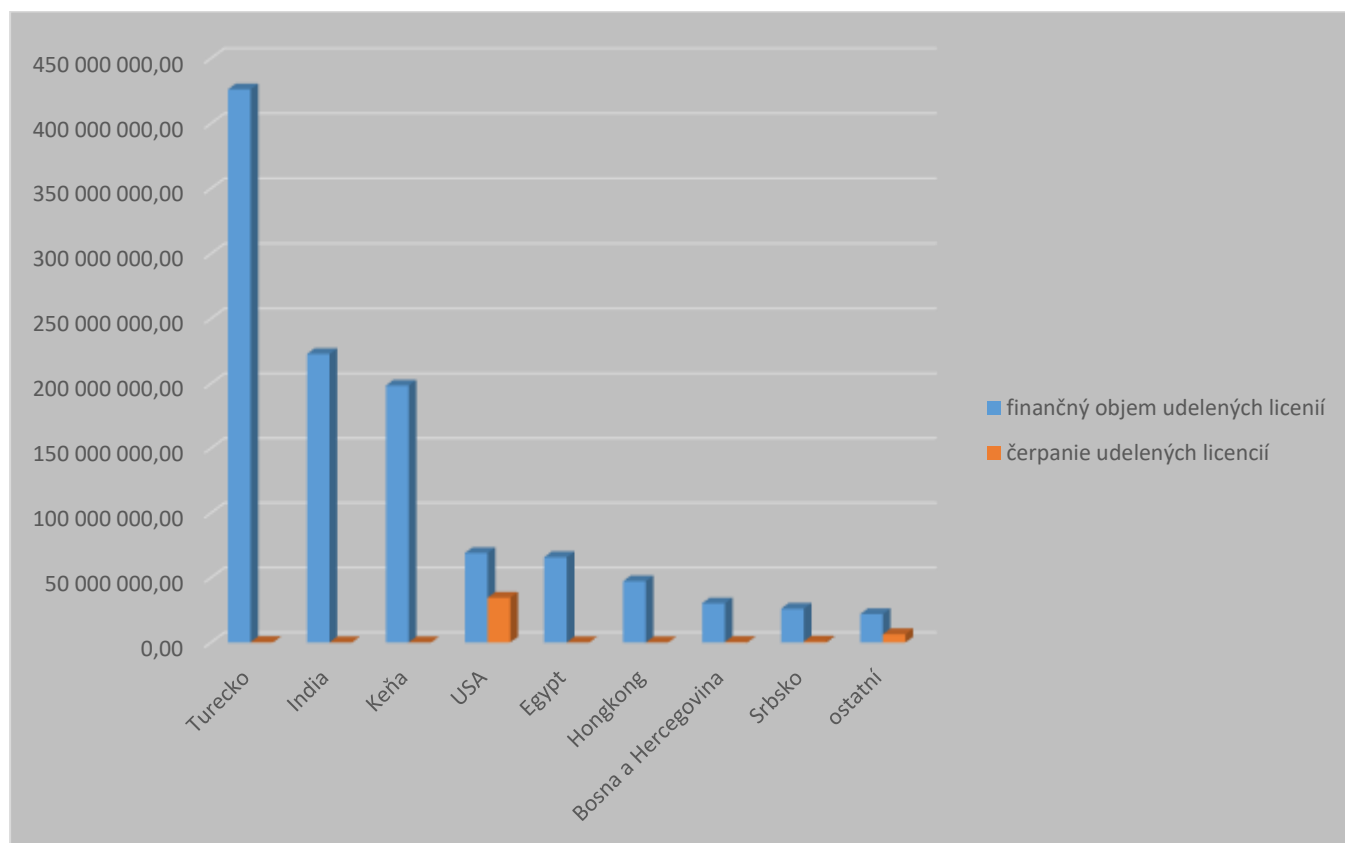
**Dovoz výrobkov obranného priemyslu do SR v členení podľa krajiny pôvodu
za rok 2023**

Krajina	Finančný objem udelených licencií (EUR)**	Čerpanie udelených licencií (EUR)**	Počet udelených licencií (ks)	Kategória vojenského materiálu *
Azerbajdžan	200,00	200,00	1	10
Bielorusko	65 796,60	0,00	1	6
Bosna a Hercegovina	168 750,00	0,00	1	2
	29 949 052,00	190 000,00	8	3
	57 180,00	57 180,00	1	8
Čína	177 660,00	0,00	1	1
	1 085 707,50	523 139,25	2	13
	144 000,00	133 518,78	1	15
Egypt	41 050 500,00	0,00	2	3
	24 772 000,00	0,00	1	4
Hongkong	16 750 000,00	0,00	1	3
	30 500 000,00	0,00	3	8
India	222 870 000,00	0,00	2	3,4,8
Indonézia	78 000,00	0,00	3	10
Izrael	366 000,00	366 000,00	1	4
	1 135 681,00	438 910,00	4	5
	4 350 000,00	0,00	1	6
	2 690 360,00	890 360,00	2	8
	1 226,53	1 119,37	1	11
Kanada	39 395,62	39 395,62	2	3
Kazachstan	712 230,38	64 223,00	11	6
	532 084,00	0,00	1	10
Keňa	198 400 000,00	0,00	2	4
Kolumbia	101 212,00	101 212,00	2	6
Kórejská republika	72 000,00	0,00	1	1
Spojené arabské emiráty	283 600,00	283 600,00	1	10
Spojené kráľovstvo	20 162,86	16 843,86	1	1
	13 394,56	13 394,56	1	2
	1 491 791,43	571 174,62	5	3
	18 865,70	0,00	1	4
	583 100,00	186 000,00	6	5
	309 483,60	0,00	1	7
	12 320,00	12 320,00	1	10
	304 500,00	30 047,38	1	11
	56 397,58	43 469,54	1	13,7
Spojené štáty USA	168 838,38	133 174,30	1	1,10,11
	875 107,00	755 148,74	3	3
	3 541 407,36	1 217 703,08	2	4

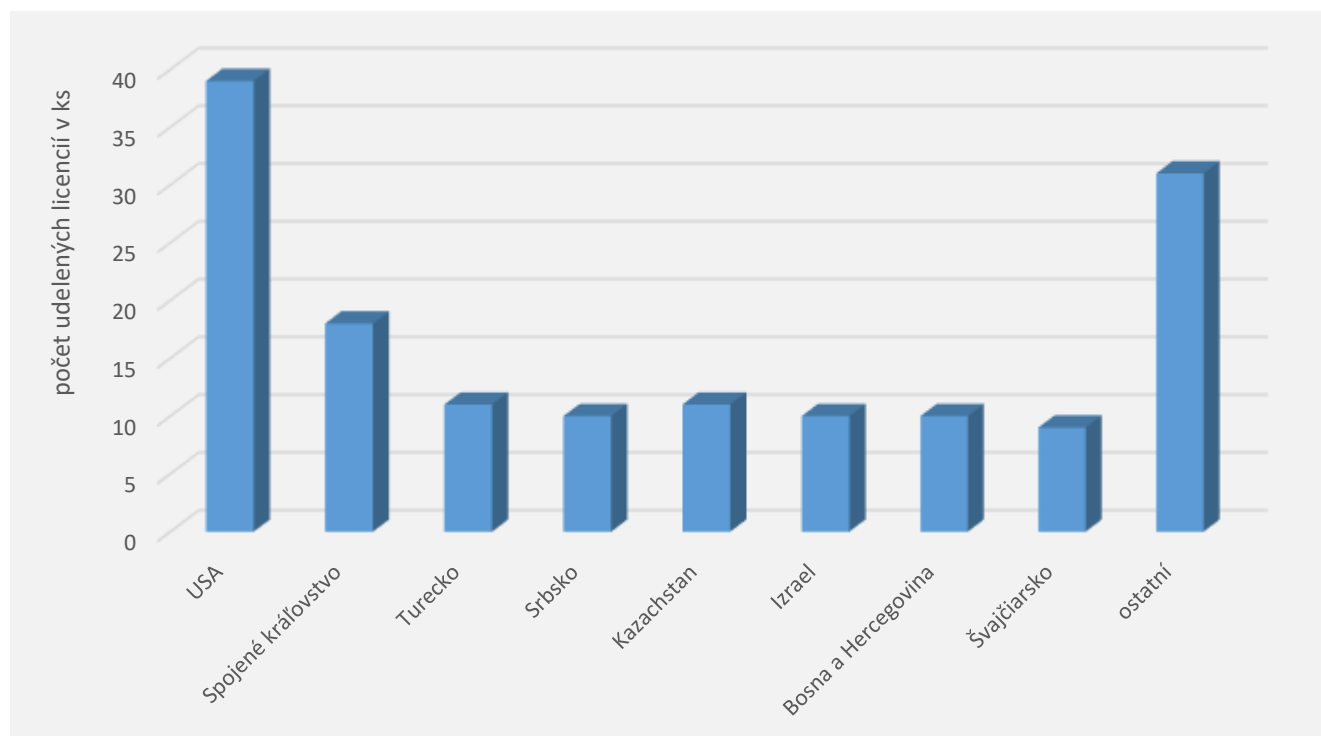
	436 147,22	328 014,94	3	6
	1 588 084,50	1 588 084,50	2	8
	10 130 882,82	9 342 001,46	5	10
	18 432,90	0,00	1	10,3
	653 478,00	498 098,76	1	10,11
	3 179 546,00	2 417 986,89	1	10,11,15,17
	1 136 511,84	876 532,34	1	10,11,15,17,4
	3 903 313,12	3 050 932,13	1	10,11,17,4
	27 123 059,93	6 886 679,23	13	11
	227 180,44	177 208,91	1	11,17,4
	7 298 592,56	0,00	2	13
	28 400,00	8 150,06	1	15
	8 754 741,60	7 295 618,00	1	21
Srbsko	29 450,00	0,00	1	1
	121 256,00	0,00	1	2
	4 790 000,00	680 000,00	4	3
	5 579 000,00	29 000,00	3	4
	15 500 000,00	0,00	1	8
Srí Lanka	2 610 000,00	0,00	1	13
Švajčiarsko	70 135,35	27 861,15	5	1
	680 733,60	135 849,60	3	3
	24 100,00	23 387,26	1	10
Turecko	9 035,00	0,00	1	1
	71 819 000,00	0,00	1	2
	71 840 000,00	0,00	3	3
	267 015 500,00	0,00	2	4
	333 100,00	56 880,00	3	6
	15 127 500,00	0,00	1	8
Ukrajina	614 808,47	312 427,50	2	6
Vietnam	3 352 440,00	2 104 440,00	2	8
Spolu	1 107 742 433,45	42 007 366,83	149	

* Kategórie výrobkov obranného priemyslu podľa opatrenia MH SR č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z.

** V prípade nulových hodnôt v stĺpcoch 2 a 3 ide o dovoz podmienený spätným vývozom zo SR.
Výstavy: India, Kanada, Kórejská republika (spätné dovozy vystavovaného tovaru)

Dovoz výrobkov obranného priemyslu do SR za rok 2023 na základe porovnania povoleného finančného objemu a skutočného čerpania finančného objemu udelených licencií podľa krajiny pôvodu dovezeného materiálu

Dovoz výrobkov obranného priemyslu do SR za rok 2023 na základe počtu udelených licencií podľa krajiny pôvodu dovezeného materiálu

**Reexport výrobkov obranného priemyslu v členení podľa krajiny pôvodu za rok
2023**

Krajina	Finančný objem udelených licencií (EUR)	Čerpanie udelených licencií (EUR)	Počet udelených licencií (ks)	Kategória vojenského materiálu *
Arménsko	34 750,00	0,00	1	15
Bangladéš	0,00	0,00	1	2
Bulharsko	91 400,00	0,00	1	1,2
	3 555 100,00	0,00	1	4
	1 891 493,35	1 891 493,35	1	8
	96 000,00	0,00	1	15
Česká republika	66 200,00	66 200,00	1	1
	179 000,00	0,00	1	1,2
	19 488 600,00	63 600,00	2	2
	34 478 500,00	2 159 413,15	3	3
	4 200 000,00	0,00	1	4
	48 830,00	48 830,00	1	5
	2 513 567,15	1 532 595,78	8	6
	155 000,00	138 402,12	1	15
Čína	177 660,00	0,00	1	1
	144 000,00	133 518,78	1	15
Dánsko	11 660 000,00	0,00	1	4
	86 529,88	59 854,88	2	6
Estónsko	115 306,80	66 706,80	1	6
Francúzsko	39 440,00	39 440,00	1	5
Chorvátsko	50,00	0,00	1	2
India	6 740 000,00	0,00	1	3,8
Litva	2 010 219,09	0,00	1	3
Lotyšsko	2 074,35	0,00	1	2
	22 140 000,00	8 318 160,00	1	4
Nemecko	202 262 856,00	10 500 000,00	3	3
	25 520,00	0,00	1	6
Poľsko	485 948,80	0,00	1	3
Rakúsko	214 956,00	206 357,76	1	13
Rwanda	646 500,00	112 500,00	1	1
	4 481 218,40	0,00	1	6
Slovinsko	2 961 500,00	0,00	1	15
Spojené štáty, USA	217 940,19	15 784,63	2	6
Srbsko	121 256,00	0,00	1	2
Španielsko	0,00	0,00	1	2
	182 853 060,00	6 028 800,00	4	3
	15 785 000,00	5 930 540,00	1	4
Taliansko	25 769,80	25 196,60	4	6

Ukrajina**	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ
Spolu	519 995 245,81	37 337 393,85	55	

*Kategórie výrobkov obranného priemyslu podľa opatrenia MH SR č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z.

** Ide o utajovanú skutočnosť v stupni utajenia „VYHRADENÉ“ v súlade s § 3 ods.6 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Počet a finančný objem udelených licencií na reexport výrobkov obranného priemyslu – porovnanie rokov 2019 až 2023

Rok	Finančný objem udelených licencií (EUR)	Počet udelených licencií (ks)
2019	2 720 730,16	10
2020	4 176 620,17	11
2021	1 790 922,05	15
2022	178 933 380,34	41
2023	519 995 245,81	58

Kúpa a predaj výrobkov obranného priemyslu v zahraničí bez tranzitu cez územie SR podľa krajiny konečného užívateľa za rok 2023

Krajina	Finančný objem udelených licencií (EUR)	Čerpanie udelených licencií (EUR)	Počet udelených licencií (ks)	Kategória vojenského materiálu *
Arménsko	148 000,00	0,00	1	15
Azerbajdžan	43 174 630,00	0,00	1	6, 11, 14
Egypt	228 955,00	0,00	1	2
Ukrajina**	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ
Zambia	280 065,00	0,00	1	3
Spolu	43 831 650,00	0,00	4	

*Kategórie výrobkov obranného priemyslu podľa opatrenia MH SR č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z.

** Ide o utajovanú skutočnosť v stupni utajenia „VYHRADENÉ“ v súlade s § 3 ods.6 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vývoz výrobkov obranného priemyslu zo SR v členení podľa krajiny konečného užívateľa za rok 2023

Krajina	Finančný objem udelených licencií (EUR)**	Čerpanie udelených licencií (EUR)**	Počet udelených licencií (ks)	Kategória vojenského materiálu *
Alžírsko	3 559 998,17	2 270 158,40	3	14
Angola	11 971,72	11 971,72	1	6
Arménsko	34 750,00	0,00	1	15
Azerbajdžan	307 331 749,00	0,00	1	14,6
	447 646,20	447 646,20	1	6
Bahrajn	5 200,05	2 335,47	1	1
Bangladéš	159 195,00	0,00	1	10
	0,00	0,00	1	2
Bosna a Hercegovina	43 941,20	43 941,20	2	1
Brazília	5 106 888,03	3 287 172,36	15	1
Čierna Hora	45 320,00	45 320,00	1	1
Ekvádor	4 055 911,00	0,00	1	1
India	282 577,22	21 020,21	5	1
	1 326 700,00	0,00	1	3,8
	749 544,50	0,00	3	6
	1 013 720,00	629 463,00	2	10
Izrael***	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ
Južný Sudán*	41 743,91	0,00	1	6
Kazachstan	570 190,26	0,00	3	1
	277 536,00	277 536,00	1	13
Kórejská republika	530 000,00	530 000,00	1	7
Malajzia	1 833,90	959,63	1	1
Mexiko	2 063 638,40	1 271 710,69	4	1
Moldavsko	195 818,70	195 818,70	2	1
Paraguaj	2 460,00	0,00	1	1
Rwanda	646 500,00	112 500,00	1	1
	4 481 218,40	0,00	1	6
Saudská Arábia	1 753,86	0,00	1	1
Spojené arabské emiráty	170 290,00	0,00	2	2
	35 596,60	35 596,60	2	3
Spojené štáty americké	24 914,00	24 893,60	2	1
	3 350 700,00	3 350 700,00	1	3
	333 388,52	0,00	2	6
	19 558,00	0,00	1	8
	145 064,30	0,00	3	11

* program humanitárneho odminovania (MINES ADVISORY GROUP)

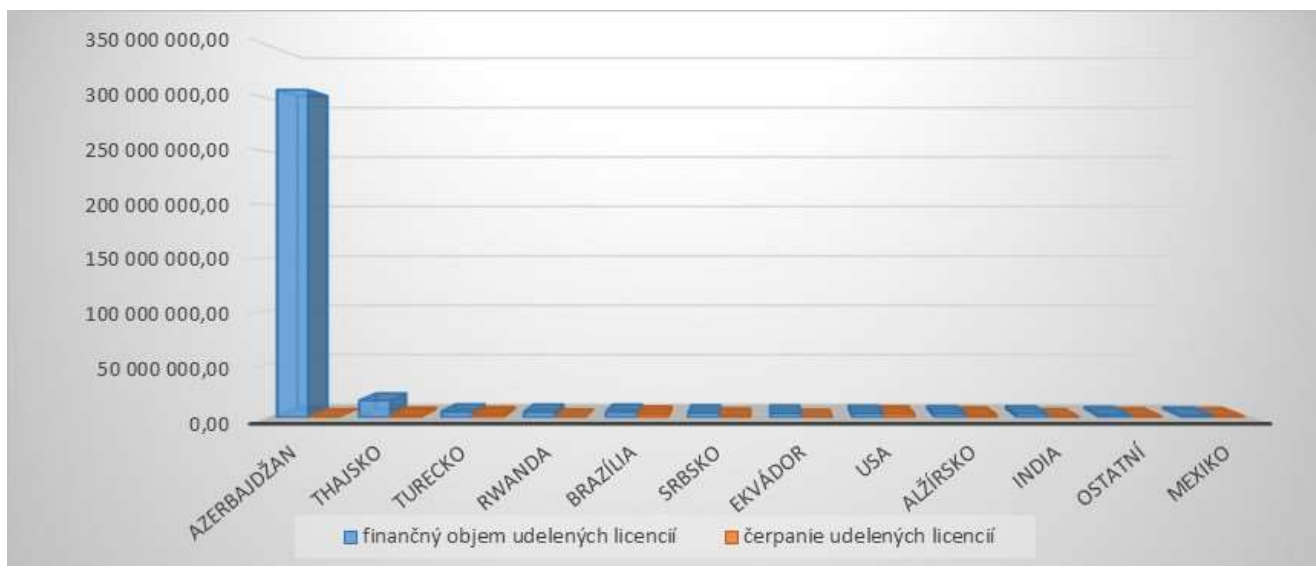
Srbsko	33 000,00	33 000,00	1	1
	1 122 000,00	1 122 000,00	2	3
	3 123 713,00	0,00	1	18,22
Švajčiarsko	267 053,34	0,00	1	2
	132 480,00	82 800,00	2	5
	31 988,00	0,00	1	8
Tanzánia	31 500,00	17 500,00	2	1
Thajsko	15 965 369,66	1 922 318,47	38	1
Turecko	179 256,30	179 256,30	2	2
	3 070 256,00	595 572,00	5	3
	103 800,00	0,00	1	8
	1 900 000,00	1 900 000,00	1	18
Ukrajina***	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ	VYHRADENÉ
Spolu	363 027 733,24	18 411 190,55	127	

* Kategórie výrobkov obranného priemyslu podľa opatrenia MH SR č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z.

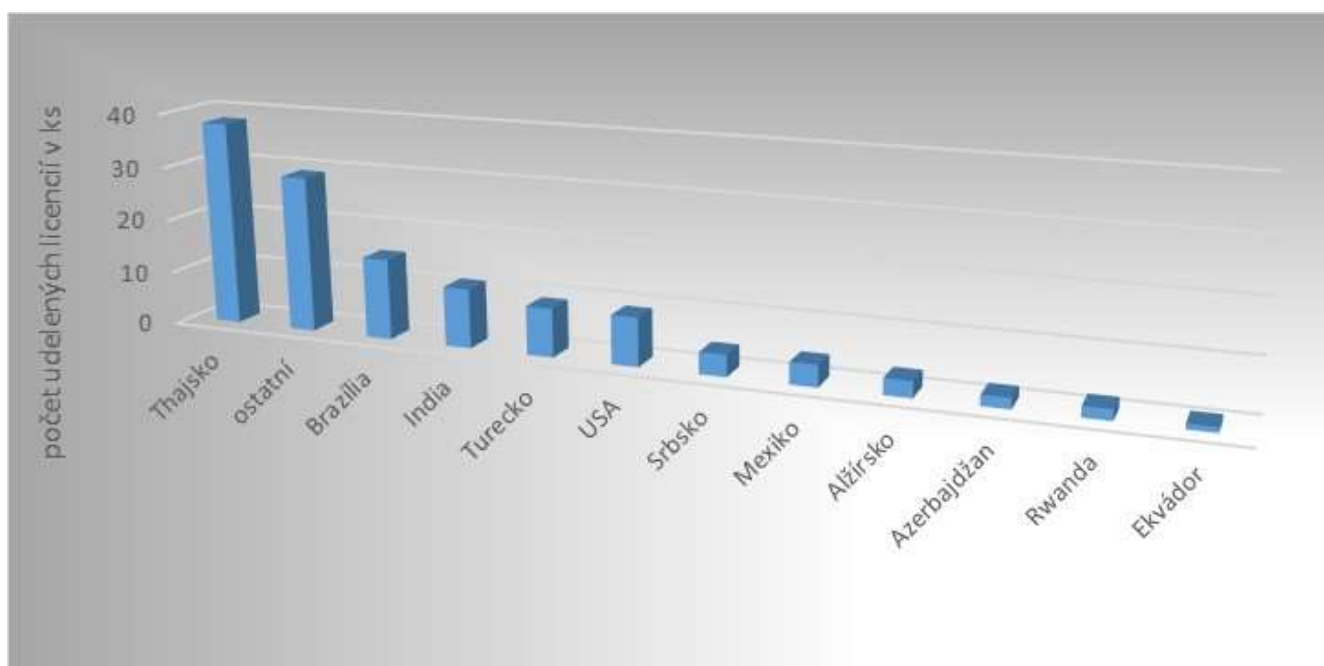
** V prípade nulových hodnôt v stĺpcoch 2 a 3 ide o vývoz podmienený spätným dovozom do SR.

Výstavy: India, Kanada, Kórejská republika, Saudská Arábia, Spojené arabské emiráty, Spojené kráľovstvo (dočasné vývozy za účelom predvedenia na výstave)

*** Ide o utajovanú skutočnosť v stupni utajenia „VYHRADENÉ“ v súlade s § 3 ods.6 zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vývoz výrobkov obranného priemyslu zo SR za rok 2023 na základe povoleného finančného objemu a na základe skutočného čerpania finančného objemu udelených licencií v členení podľa krajiny konečného užívateľa

Vývoz výrobkov obranného priemyslu zo SR za rok 2023 na základe počtu udelených licencií v členení podľa krajiny konečného užívateľa

**Transfer výrobkov obranného priemyslu do SR v členení podľa krajiny
odosielateľa za rok 2023**

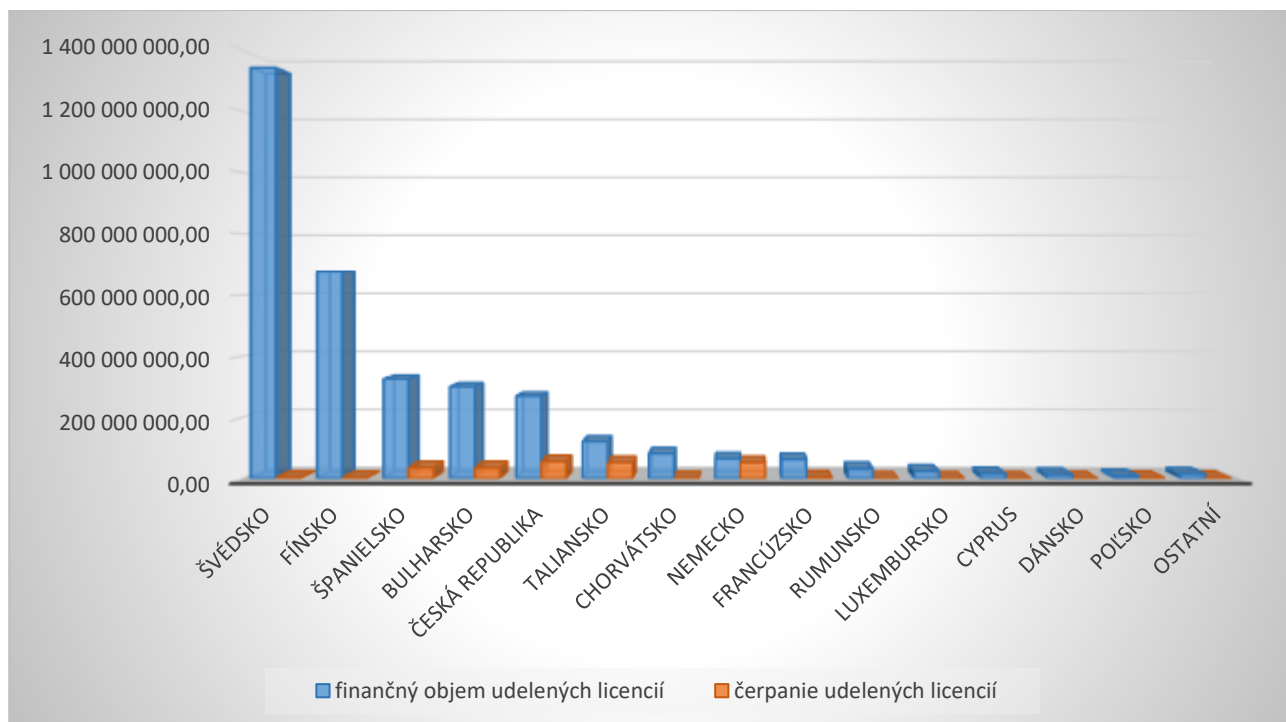
Krajina	Finančný objem transferu (EUR)**	Skutočne realizovaný transfer (EUR)**	Počet transferov	Kategória vojenského materiálu *
Belgicko	586 927,39	0,00	2	1
	512 807,52	0,00	2	2
	123 255,00	80 155,00	2	3
	0,00	0,00	1	10
Bulharsko	1 850 000,00	0,00	1	1
	91 400,00	0,00	1	1,2
	2 475 000,00	2 475 000,00	1	2
	5 141 850,00	780 000,00	1	2,3
	20 083 580,25	0,00	1	2,4
	112 072 427,00	26 008 174,00	24	3
	148 456 000,00	3 860 023,32	7	4
	28 915,60	28 915,60	1	6
	9 933 133,35	2 056 493,35	6	8
	218 500,00	0,00	2	15
Cyprus	15 180 900,00	0,00	1	3
Česká republika	974 357,50	840 500,00	7	1
	3 100 000,00	8 440,00	2	1,2,6
	0,00	0,00	1	1,6
	33 528 600,00	9 983 600,00	4	2
	0,00	0,00	2	2,3,4
	83 243 722,00	22 701 156,64	54	3
	200,00	200,00	2	3,4
	2 400,00	1 200,00	1	3,4,5
	18 325 000,00	0,00	2	3,8
	997 011,06	714 361,06	4	4
	28 295 684,00	1 568 146,20	14	5
	52 420 343,17	10 264 725,63	49	6
	0,00	0,00	1	7
	12 605 984,50	6 161 852,00	10	8
	1 425 871,90	992 708,73	23	10
	22 680 319,95	225 851,00	14	11
	867 740,61	867 740,61	1	11,13,15,18
	13 451,41	13 451,41	1	11,15,18,21
	301 663,64	28 400,94	4	13
	147 813,00	147 813,00	2	14
	2 539 206,25	859 302,20	6	16
	1 208 194,30	275 402,30	6	17
	6 397 054,20	6 113,20	4	18
	45 105,00	0,00	1	21,22

Dánsko	376 456,00	104 120,00	3	2
	11 827 200,00	0,00	2	4
	499 272,00	499 272,00	3	5
	86 529,88	59 854,88	2	6
Fínsko	7 000,00	6 500,00	1	1
	272 000,00	136 000,00	2	3
	790 000,00	252 800,00	3	5
	100 000,00	25 000,00	4	6
	1 669 764,36	1 623 536,25	4	11
	22 550,00	11 315,00	4	13
	672 954 506,00	0,00	2	14,17,3,4,6
	6 000,00	0,00	1	17
Francúzsko	25 000,00	25 000,00	1	3
	23 000,00	23 000,00	1	4
	2 777 000,00	2 377 740,00	7	5
	53 240 000,00	0,00	2	8
	4 303 880,00	622 930,00	1	11
	2 098 700,00	240 920,00	4	11,5
	65 000,00	0,00	1	15
Grécko	4 547 500,00	0,00	2	3
Chorvátsko	187 050,00	117 800,00	2	1
	50,00	0,00	1	2
	5 313 340,00	664 344,53	4	3
	75 993 000,00	0,00	6	4
	70 000,00	70 000,00	1	6
Lotyšsko	2 074,35	0,00	1	2
	0,00	0,00	1	13
Luxembursko	1 797 000,00	0,00	1	3
	23 660 857,45	0,00	1	4,5
	0,00	0,00	1	7
	94 000,00	94 000,00	1	13
Maďarsko	55 000,00	55 000,00	1	1
	1 360 000,00	0,00	1	3
	75 040,00	0,00	1	6
	7 680,00	7 680,00	1	11
Nemecko	12 913,50	12 913,50	1	1
	71 874,74	71 874,41	2	1,3
	3 255 029,50	555 625,63	2	2
	6 529 602,03	123 154,08	1	2,6
	2 644 389,49	1 222 673,49	9	3
	513 564,00	513 564,00	2	4
	63 258,34	39 885,54	5	6
	168 238,00	167 880,00	4	8
	1 895,00	0,00	1	10,3,4

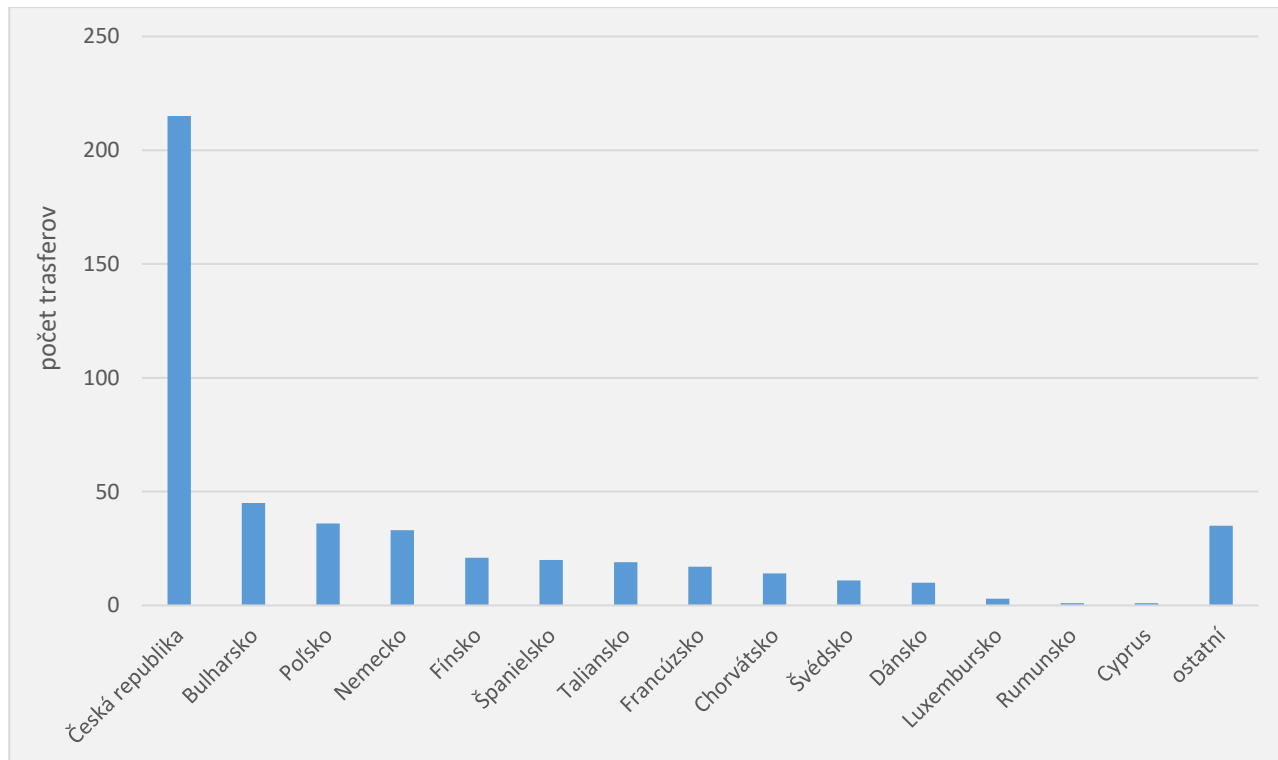
	247 479,00	247 479,00	2	11
	240 150,00	240 150,00	1	15
	29 210,00	29 210,00	1	17
	49 500 000,00	49 500 000,00	1	17,2,3,5
	1 908 554,00	0,00	1	18
Poľsko	0,00	0,00	1	2
	4 410 381,80	1 251 982,50	7	3
	860 000,00	0,00	1	4
	21 000,00	0,00	1	5
	503 891,46	85 817,06	9	6
	1 160 000,00	0,00	1	8
	15 673,00	15 673,00	1	10,11,9
	1 356 280,83	746 344,43	12	11
	203 217,00	159 616,02	3	17
Rakúsko	22 799,26	22 799,26	4	1
	42 405,20	21 895,20	4	2
	0,00	0,00	1	4
	2 300,00	0,00	1	11
	247 453,56	238 855,32	1	13
Rumunsko	32 800 000,00	0,00	1	3
Slovinsko	898 248,00	430 605,00	1	14,16
	2 961 500,00	0,00	1	15
	1 402 065,00	903 244,00	5	16
Španielsko	0,00	0,00	1	2
	265 794 212,00	17 923 200,00	11	3
	13 920 000,00	2 360 000,00	1	3,4
	15 785 000,00	5 930 540,00	1	4
	30 206 176,00	9 725 376,00	6	8
Švédsko	1 983 975,00	0,00	1	3
	24 000 000,00	0,00	2	5
	3 000 000,00	3 000 000,00	1	6
	1 314 387 700,00	0,00	1	11,14,17,2,21,6
	91 427,31	68 084,47	3	13
	22 280,00	22 280,00	2	17
	1	0,00	1	22
Taliansko	119 305 550,00	52 353 200,00	8	3
	2 986,00	2 986,00	1	4
	267 326,57	104 206,17	9	6
	1 897 000,00	0,00	1	8
Spolu	3 352 937 875,23	246 057 653,26	480	

* Kategórie výrobkov obranného priemyslu podľa opatrenia MH SR č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z.

** V prípade nulových hodnôt v stĺpcoch 2 a 3 ide o transfer do SR podmienený spätným transferom zo SR.

Transfer výrobkov obranného priemyslu do SR za rok 2023 na základe finančného objemu transferu a na základe finančného objemu skutočne realizovaného transferu podľa krajiny odosielať

Transfer výrobkov obranného priemyslu do SR za rok 2023 na základe počtu transferu podľa krajiny odosielať

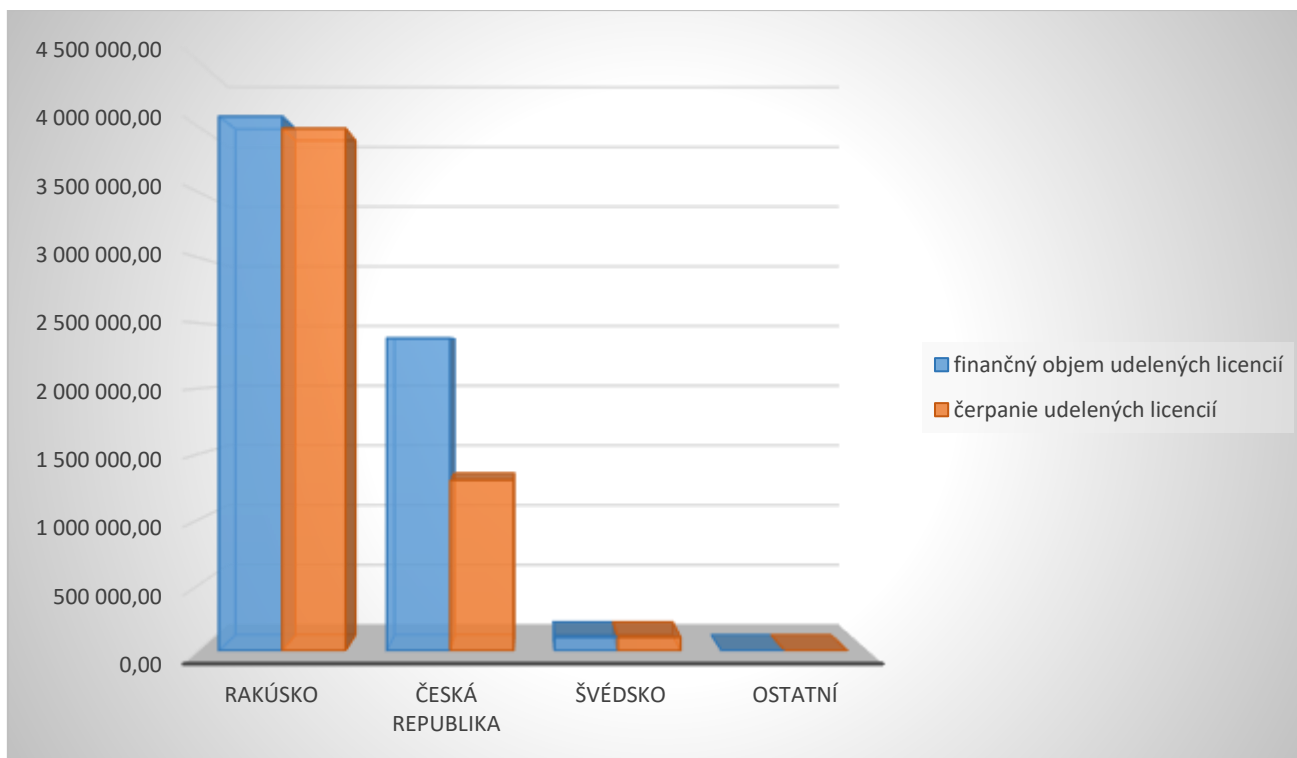
**Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR v členení podľa krajiny
prijímateľa za rok 2023 (všeobecná transferová licencia)**

Krajina	Finančný objem udelených licencií (EUR)**	Čerpanie udelených licencií (EUR)**	Počet udelených licencií (ks)	Kategória vojenského materiálu *
Česká republika	0,00	0,00	1	2,3,4
	0,00	0,00	1	3
	215 254,00	145 829,00	3	5
	170 000,00	0,00	1	6
	0,00	0,00	1	7
	1 997 138,40	1 155 721,76	11	10
	0,00	0,00	1	11
	0,00	0,00	1	11,6
	922,60	0,00	1	13
	1 680,00	1 680,00	1	17
Grécko	0,00	0,00	1	2
	0,00	0,00	1	3,4
Nemecko	0,00	0,00	1	6
Poľsko	0,00	0,00	1	3,4,8
	0,00	0,00	2	6
	0,00	0,00	1	11
	0,00	0,00	1	11,6
Rakúsko	4 077 600,00	3 985 196,02	2	1
	0,00	0,00	1	2
Španielsko	0,00	0,00	1	3,4
Švédsko	0,00	0,00	1	1,3,4,6,7,11,13
	105 073,28	105 073,28	1	17
Spolu	6 567 668,28	5 393 500,06	36	

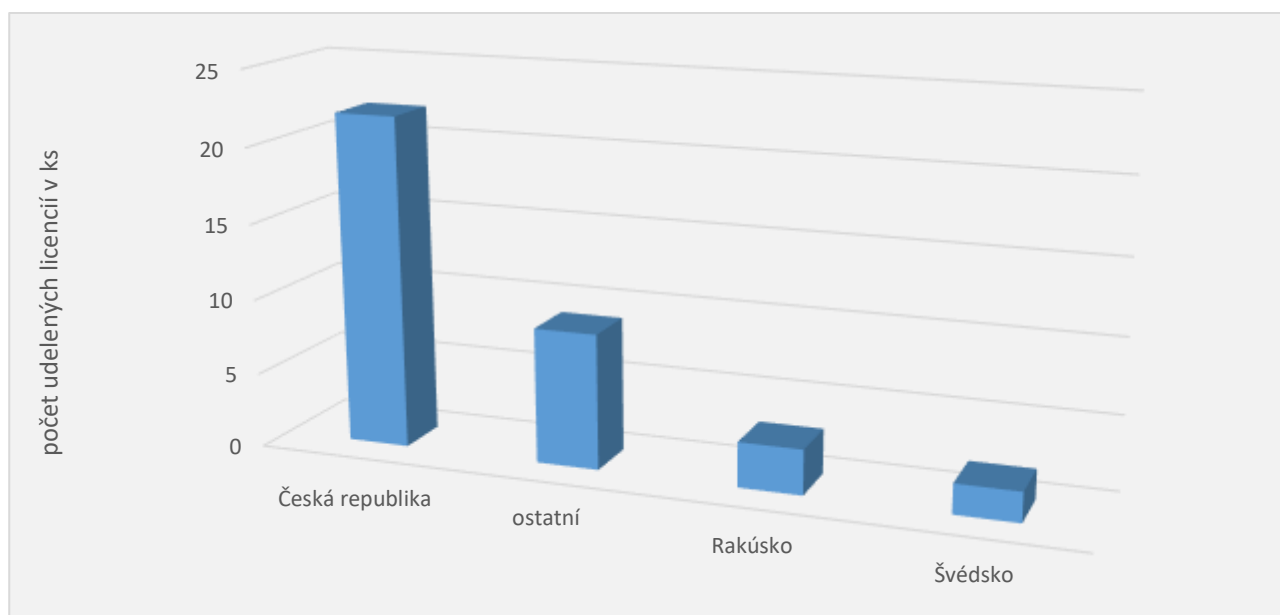
*Kategórie výrobkov obranného priemyslu podľa opatrenia MH SR č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z.

** V prípade nulových hodnôt v stĺpcoch 2 a 3 ide o transfer zo SR podmienený spätným transferom do SR.

Výstavy: Grécko, Nemecko, Poľsko, Španielsko, Česká republika, (dočasné transfery za účelom predvedenia na výstave)

Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR za rok 2023 na základe povoleného finančného objemu a na základe skutočného čerpania finančného objemu udelených licencií podľa krajiny prijímateľa - VŠTL

Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR za rok 2023 na základe počtu udelených licencií podľa krajiny prijímateľa - VŠTL

**Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR v členení podľa krajiny
prijímateľa za rok 2023 (individuálna transferová licencia)**

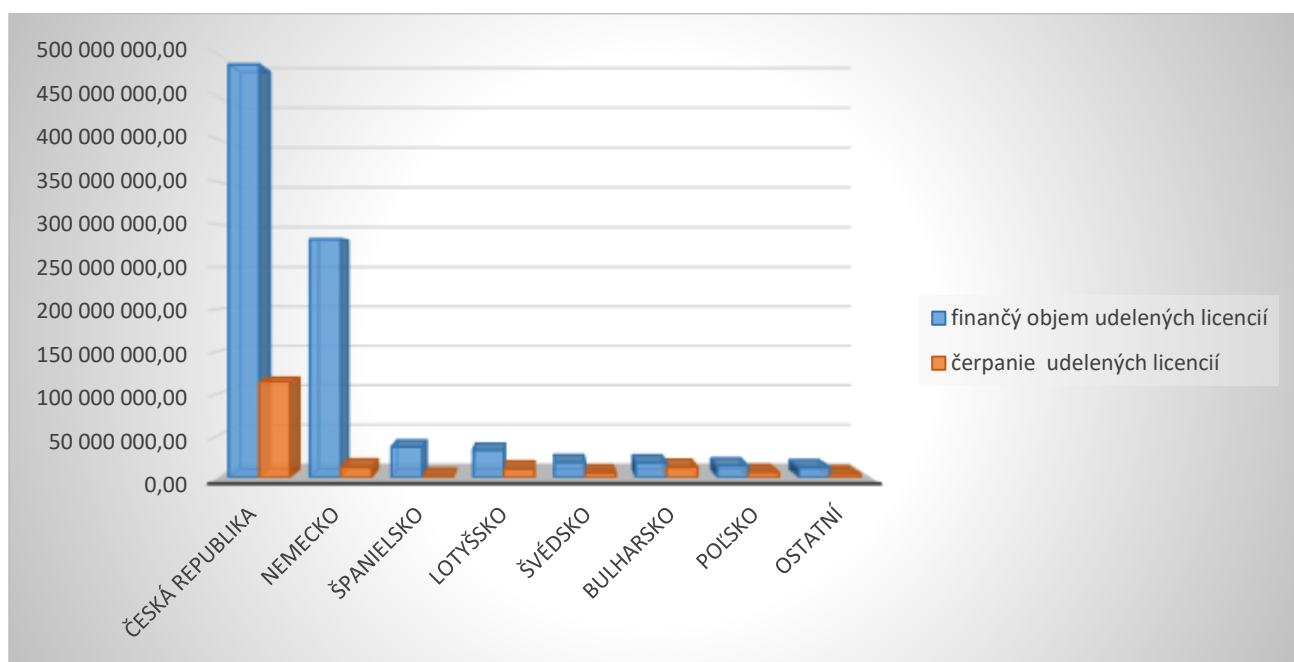
Krajina	Finančný objem udelených licencií (EUR)**	Čerpanie udelených licencií (EUR)**	Počet udelených licencií (ks)	Kategória vojenského materiálu *
Bulharsko	4 344 052,00	4 344 052,00	4	1
	5 223 202,00	2 980 020,00	2	3
	4 560 000,00	4 213 728,00	1	4
	441 776,28	441 776,28	5	6
	2 523 500,00	0,00	1	8
	19 000,00	19 000,00	1	10
	483 284,00	483 284,00	2	18
Cyprus	92 762,00	0,00	1	6
Česká republika	3 920 608,09	1 775 150,49	14	1
	179 000,00	0,00	1	1,2
	704 543,43	566 669,62	1	1,2,3,5,6
	7 500 000,00	1 690 624,28	2	1,2,6
	385 000,00	0,00	1	1,6
	20 370 729,45	2 321 313,34	14	2
	1 261 700,00	436 700,00	1	2,3
	168 057 259,14	34 127 507,90	34	3
	210 000,00	0,00	1	3,4
	251 027 393,00	55 466 049,00	7	3,8
	6 289 960,00	1 750 520,00	7	4
	9 644 615,00	6 659 812,00	6	5
	16 319 442,29	8 234 201,36	80	6
	121 500,00	119 789,00	4	7
	434 320,00	0,00	2	8
ČR	204 365,00	192 865,00	11	10
	48 398,00	48 102,00	3	11
	154 570,00	129 071,47	6	13
	39 933,00	39 933,00	1	14
	155 000,00	138 402,12	1	15
	1 171 277,00	0,00	3	18
	342 975,00	40 200,00	1	18,22
Dánsko	2 124 800,00	0,00	2	3
Estónsko	129 605,52	81 005,52	2	6
Fínsko	7 000,00	0,00	1	1
	188 665,56	33 406,28	3	6
Francúzsko	399 225,00	225 000,00	2	1
	463 614,00	52 290,00	2	3
	23 000,00	23 000,00	1	4
	200,00	200,00	1	8
Grécko	200 000,00	0,00	1	2

Chorvátsko	0,00	0,00	1	4
Litva	2 144 683,09	0,00	2	3
	116 880,00	105 300,00	3	10
	14 000,00	14 000,00	1	14
Lotyšsko	0,00	0,00	1	2
	10 120 000,00	1 840 000,00	1	3
	22 140 000,00	8 318 160,00	1	4
Luxembursko	1 797 000,00	0,00	1	3,8
	0,00	0,00	1	7
Maďarsko	710 450,00	325 600,00	2	1
	487 553,00	280 596,00	2	6
	1 850 000,00	1 850 000,00	1	10
	147 883,00	147 883,00	1	14,16
Nemecko	216 149 836,00	10 880 536,00	9	3
	62 150 000,00	0,00	1	3,8
	531 853,11	677 174,59	23	6
	460 000,00	460 000,00	1	7
	9 860,00	0,00	1	8
	1 895,00	0,00	1	10,3,4
	3 500 000,00	591 084,37	1	10,6
	29 210,00	29 210,00	1	17
Poľsko	18 000,00	0,00	1	1
	302 040,00	106 666,00	1	2,5
	6 620 970,00	3 809 470,00	6	3
	1 943 626,90	1 562 665,90	2	3,8
	224 500,00	0,00	1	4
	367 689,00	0,00	1	5
	246 040,38	238 722,48	23	6
	1 614 531,00	36 554,00	3	8
	23 584,32	375,52	3	10
	2 500 000,00	128 753,78	1	14
	6 260,00	6 260,00	1	17
Rakúsko	59 635,00	0,00	1	1
	304 334,26	304 334,26	5	2
	8 735,00	5 760,00	2	3
Španielsko	0,00	0,00	1	2
	30 695 331,00	86 191,00	9	3
	0,00	0,00	1	3,4
	1 150 290,00	1 150 290,00	1	7
	4 400 000,00	0,00	1	8
Švédsko	2 396 720,50	638 296,30	2	2
	447 300,00	447 300,00	1	3
	488 552,00	0,00	1	3,8
	3 000 000,00	3 000 000,00	1	6

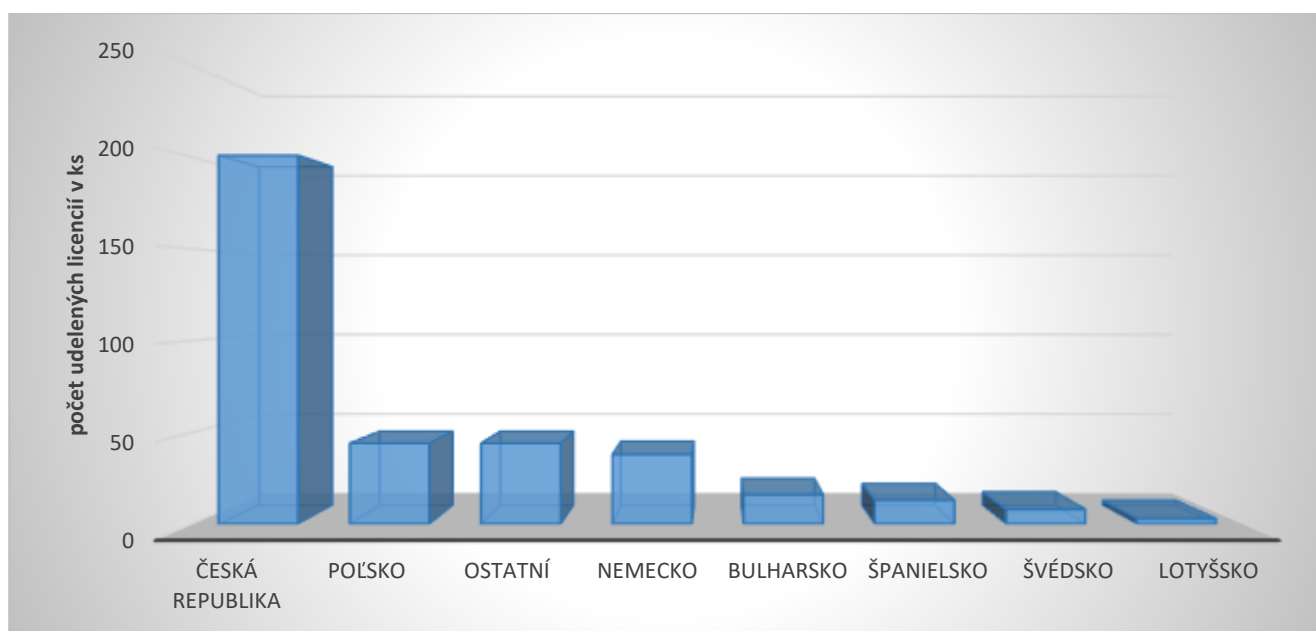
	4 436 040,00	1 079 646,30	2	11
	7 110 000,00	194 538,00	1	22
Taliansko	19 130,00	19 130,00	1	1
	145 646,00	145 646,00	1	2,5
	400 000,00	400 000,00	1	3
Spolu	901 056 151,32	165 513 634,16	364	

*Kategórie výrobkov obranného priemyslu podľa opatrenia MH SR č. 1/2023 z 22. júna 2023, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 392/2011 Z. z.

** V prípade nulových hodnôt v stĺpcoch 2 a 3 ide o transfer podmienený spätným transferom do SR.

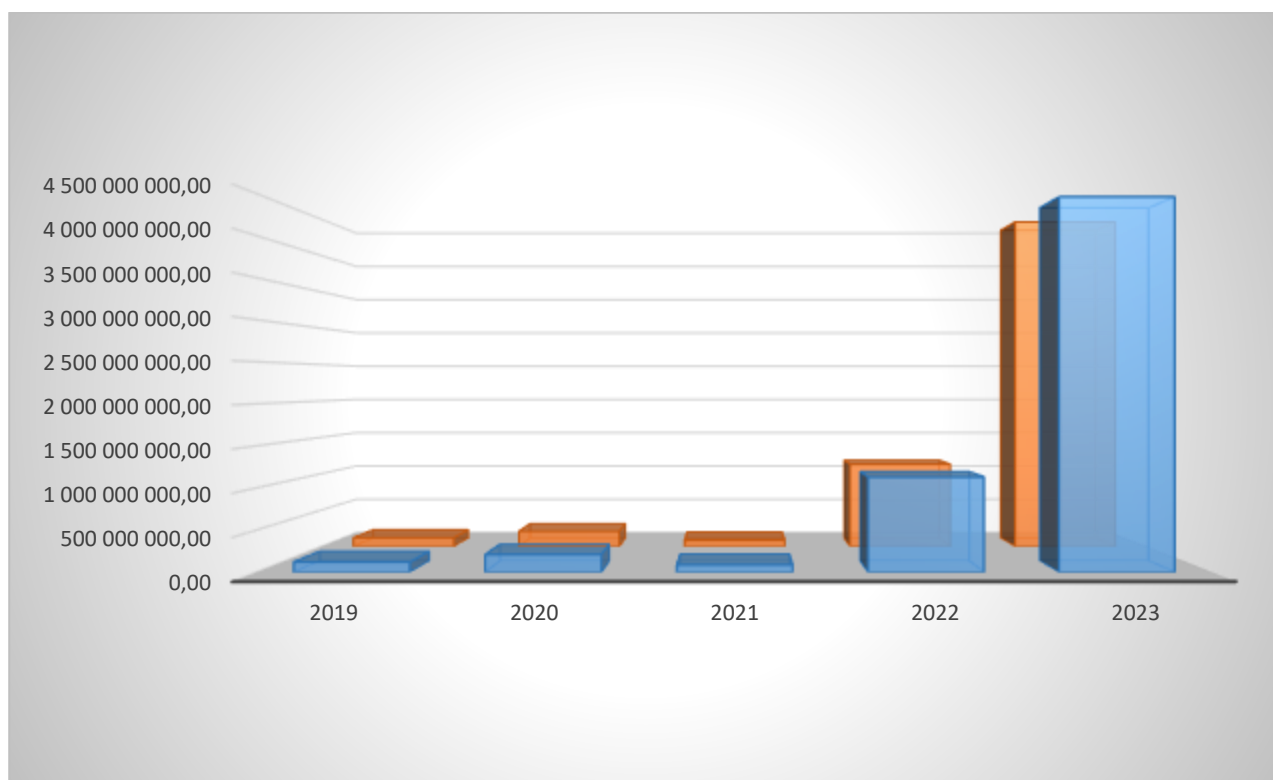
Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR za rok 2023 na základe povoleného finančného objemu a na základe skutočného čerpania finančného objemu udelených licencií podľa krajiny prijímateľa – INTL

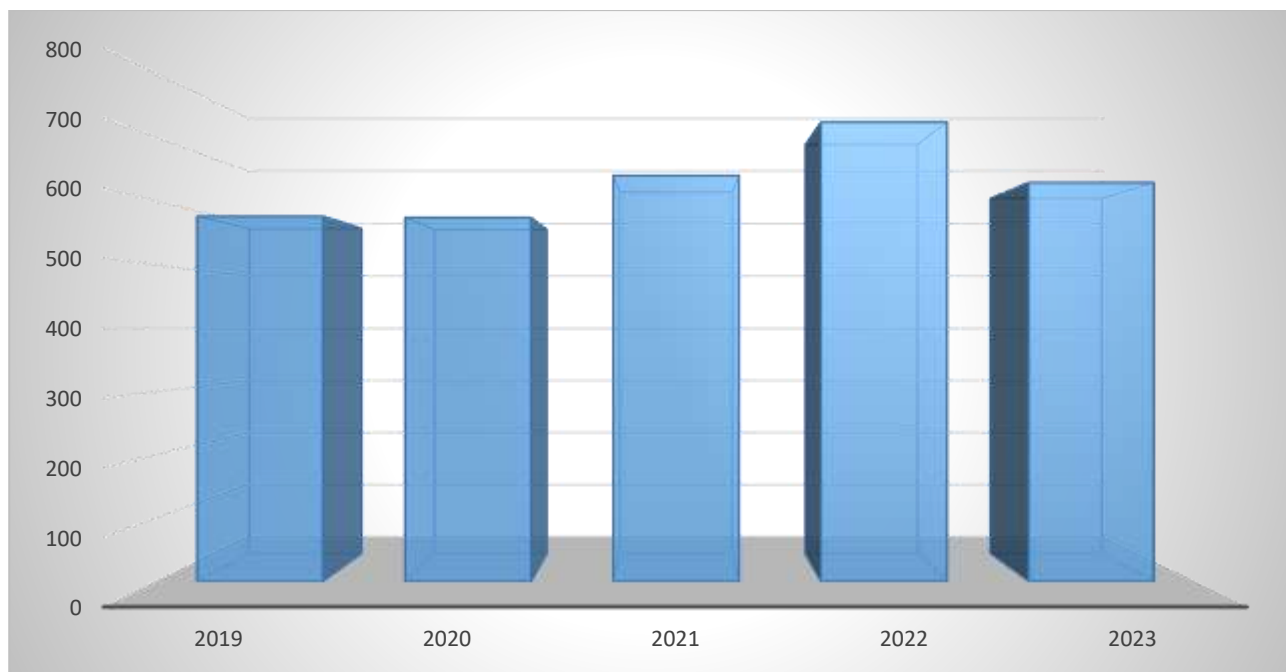
Transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR za rok 2023 na základe počtu udelených licencií podľa krajiny prijímateľa - INTL

Počet prípadov a finančný objem udelených licencií na dovoz výrobkov obranného priemyslu vrátane transferu do SR – porovnanie rokov 2019 až 2023

Rok	Finančný objem (EUR)	Počet prípadov
2019	121 468 274,98	576
2020	210 729 367,26	574
2021	88 231 191,57	640
2022	1 129 833 091,32	724
2023	4 460 680 308,68	629

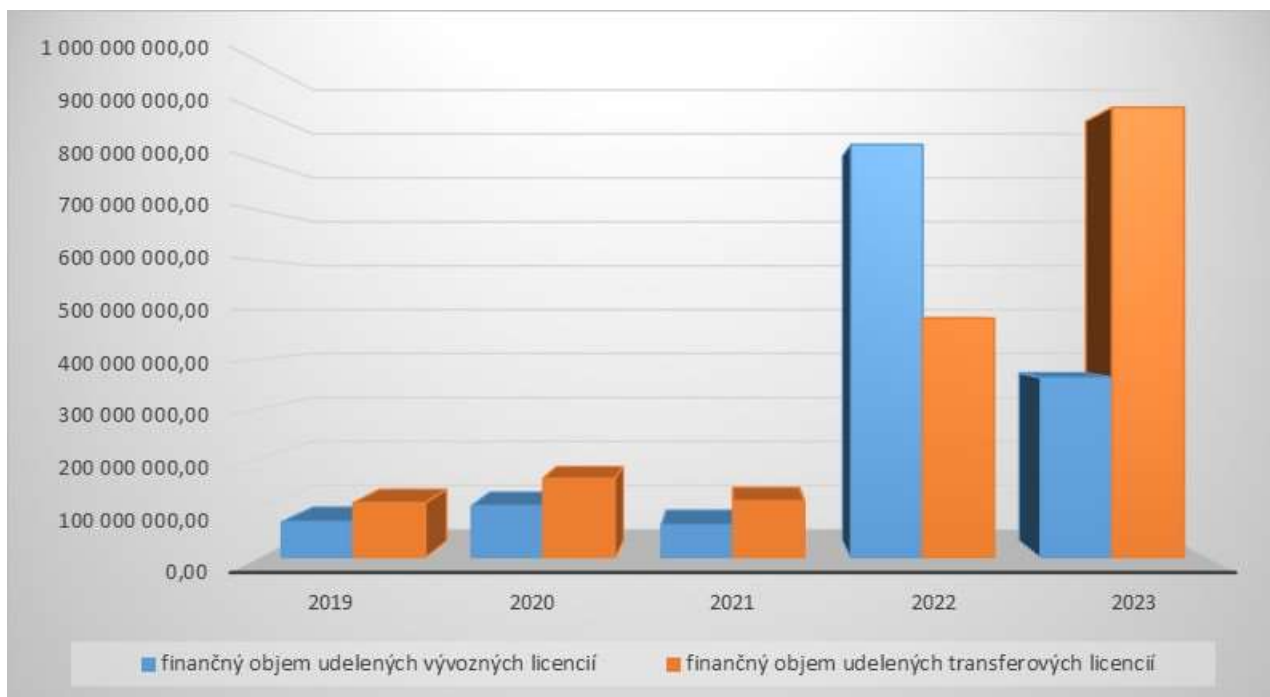
Finančný objem udelených licencií na dovoz výrobkov obranného priemyslu vrátane transferov do SR – porovnanie rokov 2019 až 2023

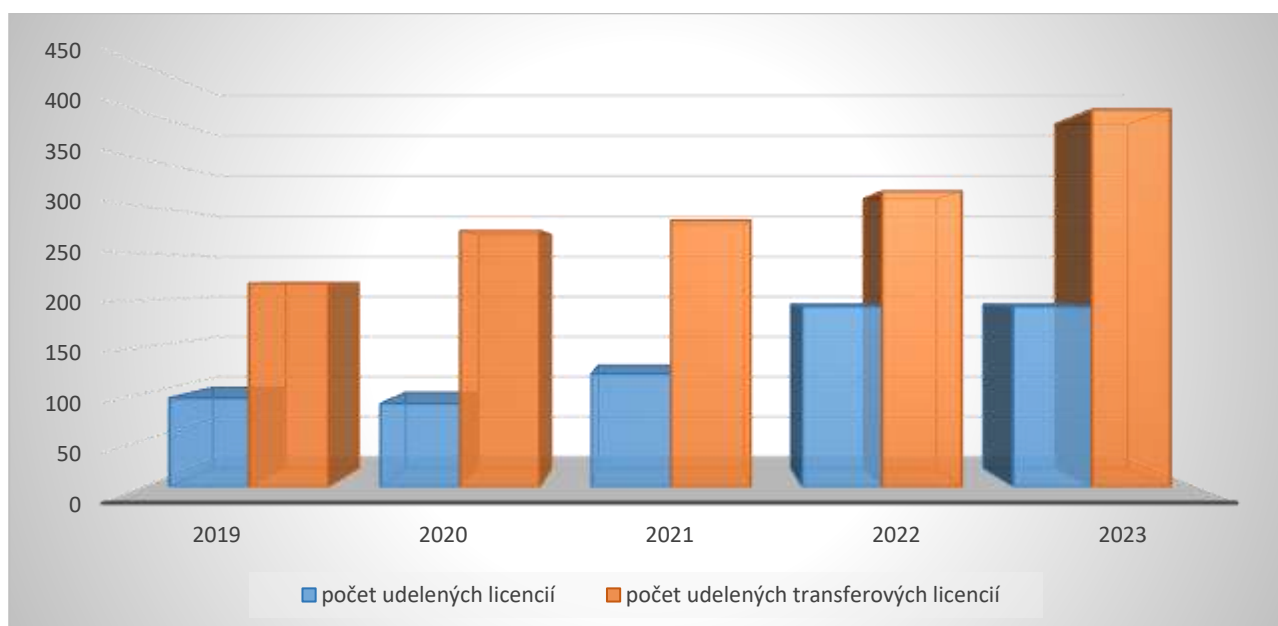
Počet dovozov výrobkov obranného priemyslu vrátane transferov do SR – porovnanie rokov 2019 až 2023

Počet a finančný objem udelených licencií na vývoz a transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR – porovnanie rokov 2019 až 2023

Rok	Finančný objem udelených vývozných licencií (EUR)	Počet udelených licencií (ks)	Finančný objem udelených transferových licencií (EUR)	Počet udelených transferových licencií (ks)
2019	71 932 406,30	95	110 474 722,73	218
2020	104 296 722,59	89	159 540 849,91	274
2021	65 427 518,57	121	114 292 253,32	285
2022	832 675 046,72	193	482 339 698,22	316
2023	363 027 733,24	127	907 623 819,60	400

Finančný objem udelených licencií na vývoz a transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR – porovnanie rokov 2019 až 2023

Počet udelených licencií na vývoz a transfer výrobkov obranného priemyslu zo SR – porovnanie rokov 2019 až 2023

**Počet zamietnutých žiadostí o dovoz/vývoz/transfer výrobkov obranného
priemyslu do/zo Slovenskej republiky za rok 2023 podľa § 20 a § 26 ods.7 zákona
č. 392/2011 Z. z.**

V roku 2023 boli na základe rozhodnutia MH SR ako vecne príslušného správneho orgánu v súlade so zákonom č. 392/2011 Z. z. právoplatne zamietnuté:

- dve žiadosti o vývoz výrobkov obranného priemyslu zo Slovenskej republiky do Kirgizskej republiky,
- dve žiadosti o dovoz výrobkov obranného priemyslu do Slovenskej republiky z Bieloruskej republiky (predĺženie licencie) a Srbska.

Zoznam výrobkov obranného priemyslu

VYMEDZENIE POJMOV

V abecednom poradí nasleduje vymedzenie pojmov používaných v tomto zozname.

Poznámka č. 1: Vymedzené pojmy platia na celý zoznam. Odkazy majú čisto poradný charakter a nemajú žiadny vplyv na všeobecné uplatňovanie vymedzených pojmov v celom zozname.

Poznámka č. 2: Slová a pojmy uvedené v tomto zozname vymedzených pojmov majú zadefinovaný význam, len ak sú uvedené v úvodzovkách („“). Pojmy uvedené v jednoduchých úvodzovkách (, ') sú vymedzené v technickej poznámke k uvedenej položke. Inak majú slová a výrazy všeobecne akceptovaný význam (podľa slovníka).

VM 11 – „Automatizované systémy velenia a riadenia“

Elektronické systémy, prostredníctvom ktorých sa vkladajú, spracúvajú a prenášajú informácie nevyhnutné na účinné nasadenie zoskupenia, hlavnej formácie, taktickej formácie, jednotky, lode, podjednotky alebo zbraní, ktoré patria pod príslušné velenie. Na tieto účely sa využíva počítač alebo iný špecializovaný hardvér s cieľom podporiť funkcie organizácie vojenského velenia a riadenia. Hlavné funkcie automatizovaného systému velenia a riadenia sú účinný automatizovaný zber, zhromažďovanie, ukladanie a spracovanie informácií; znázornenie situácie a okolností, ktoré ovplyvňujú prípravu a výkon bojových operácií; operačné a taktické výpočty na rozdelenie zdrojov medzi bojové zoskupenia alebo prvky operačnej bojovej zostavy alebo bojového nasadenia podľa cieľa alebo etapy operácie; príprava údajov na vyhodnotenie situácie a rozhodovanie počas operácie alebo boja; počítačová simulácia operácií.

VM 10 – „Bezpilotný vzdušný prostriedok“ („UAV“)

„Lietadlo“ schopné vzletu, udržiavania riadeného letu a navigácie bez prítomnosti človeka na palube.

VM 7 a 22 – „Biokatalyzátory“

„Enzýmy“ pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie alebo iné biologické zlúčeniny, ktoré viažu a urýchľujú rozklad bojových chemických látok.

Technická poznámka: „Enzýmy“ sú „biokatalyzátory“ pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie.

VM 7 – „Biologické látky“

Patogény alebo toxíny zvolené alebo upravené (ako napríklad zmena čistoty, skladovateľnosti, virulencie, charakteristík šírenia alebo odolnosti voči UV žiareniu) s cieľom spôsobiť straty na životoch osôb alebo zvierat, poškodzovať zariadenia alebo poškodzovať úrodu alebo životné prostredie.

VM 7 – „Biopolyméry“

Tieto biologické makromolekuly:

- enzýmy pre špecifické chemické alebo biochemické reakcie;
- antiidiotypické, „monoklonálne“ alebo „polyklonálne“, „protilátky“;
- špeciálne navrhnuté alebo špeciálne spracované „receptory“;

Technické poznámky:

1. „Antiidiotypické protilátky“ sú protilátky, ktoré sa viažu na špecifické miesta viazania antigénov iných protilátok.
2. „Monoklonálne protilátky“ sú proteíny, ktoré sa viažu na jedno miesto antigénu a sú vytvorené jedným klonom buniek.
3. „Polyklonálne protilátky“ sú zmesou proteínov, ktoré sa viažu na špecifický antigén a sú vytvorené viac ako jedným klonom buniek.
4. „Receptory“ sú biologické makromolekulové štruktúry schopné viazať ligandy, ktorých viazanie ovplyvňuje fyziologické funkcie.

VM 4, 10 – „Civilné lietadlo“

„Lietadlá“ uvedené podľa označenia v zoznamoch osvedčení o letovej spôsobilosti uverejňovaných orgánmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania slúžiace na lety na komerčných civilných vnútroštátnych a zahraničných trasách alebo na zákonné používanie pre civilné, súkromné alebo podnikateľské účely.

VM 21 – „Digitálny počítač“

Vybavenie, ktoré môže vo forme jednej alebo viacerých diskretných premenných vykonávať tieto činnosti:

- a) prijímať údaje;
- b) ukladať údaje alebo príkazy do pevných alebo zmeniteľných (zapisovateľných) pamäťových zariadení;
- c) spracovávať údaje pomocou uloženej postupnosti inštrukcií, ktorá je meniteľná, a
- d) zabezpečovať výstup údajov.

Technická poznámka:

Zmeny uloženej postupnosti inštrukcií zahŕňajú výmenu pevných pamäťových zariadení, nie však fyzickú zmenu zapojenia alebo prepojení.

VM 10 – „Dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“

Balóny a „vzducholode“, ktoré sú pri svojom nadnášaní závislé od horúceho vzduchu alebo od iných plynov ľahších ako vzduch, ako napríklad hélium alebo vodík.

Technická poznámka:

„Vzducholod“

Motorom poháňaný vzdušný dopravný prostriedok nadnášaný plynom (zvyčajne héliom, predtým vodíkom), ktorý je ľahší ako vzduch.

VM 15 – „Elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“

Elektrostaticky zaostrené elektrónky využívajúce vstupné a výstupné optické vlákna alebo sklené doštičky, multialkalické fotokatódy (S-20 alebo S-25), ale nie zosilňovače z mikrokanálových doštičiek.

VM 8 – „Energetické materiály“

Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom uvoľňujú energiu požadovanú na plánované použitie. „Výbušniny“, „pyrotechnické látky“ a „propelenty“ sú podtriedou energetických materiálov.

VM 7 – „Expresné vektory“

Nosiče (napríklad plazmidy alebo vírusy) používané na zavedenie genetického materiálu do hostiteľských buniek.

VM 17 – „Jadrový reaktor“

Zahŕňa časti v nádobe reaktora alebo k nej priamo pripojené zariadenie, ktoré reguluje hladinu výkonu v aktívnej zóne reaktora (štiepnom pásme reaktora) a súčasti, ktoré obvykle obsahujú primárne chladiace médium, prichádzajú s ním do priameho styku, alebo ho regulujú v aktívnej zóne reaktora.

VM 17 – „Knižnica“ (parametrická technická databáza)

Súbor technických informácií, ktorého použitie môže zvýšiť výkonnosť príslušných systémov, zariadení alebo súčastí.

VM 21 – „Koncové efekty“

Úchopné moduly, „aktívne nástrojové jednotky“ a iné nástroje pripojené k základovej doske na konci manipulačného ramena „roboťa“.

Technická poznámka:

„Aktívne nástrojové jednotky“ sú zariadenia na aplikáciu hnacej sily, energie procesu na obrobok alebo na snímanie obrobku.

VM 11 – „Kozmické lode“

Aktívne a pasívne satelity a vesmírne sondy.

VM 9 a 19 – „Laser“

Časť, ktorá vytvára priestorovo aj časovo koherentné svetlo prostredníctvom zosilnenia vynútenej emisie žiarenia.

VM 7 – „Látky na potláčanie nepokojov“

Látky, ktoré za predpokladaných podmienok použitia na účely potláčania nepokojov vytvárajú u ľudí rýchle zmyslové podráždenie alebo paralyzačné fyzické účinky, ktoré zmiznú krátko po ukončení expozície. (Slzotvorné plyny sú podmnožinou „látok na potláčanie nepokojov“.)

VM 8, 10 a 14 – „Lietadlo“

Vzdušný dopravný prostriedok s pevnými krídlami, otáčavými krídlami, rotorom (vrtuľník), sklápacím rotorom alebo so sklápacími krídlami.

VM 17 – „Palivový článok“

Elektrochemické zariadenie, ktoré mení chemickú energiu priamo na elektrickú energiu jednosmerného prúdu (DC) spotrebúvaním paliva z externého zdroja.

VM 8 – „Prekurzory“

Špecializované chemikálie používané pri výrobe výbušnín.

VM 8 – „Prísady“

Látky používané v explozívnych zmesiach na zlepšenie ich vlastností.

VM 8 – „Propelenty“

Látky alebo zmesi, ktoré chemicky reagujú a pritom vytvárajú vysoké objemy horúcich plynov regulovanou rýchlosťou na vykonanie mechanickej práce.

VM 4, 8 – „Pyrotechnické (látky)“

Zmesi pevných alebo kvapalných palív a oxidantov, v ktorých po zapálení prebehne regulovanou rýchlosťou energetická chemická reakcia, ktorá vytvorí určité časové oneskorenia alebo množstvá tepla, hluku, dymu, viditeľného svetla alebo infračerveného žiarenia. Pyroforické látky sú podtriedou pyrotechnických látok, ktoré neobsahujú žiadne oxidanty ale sa samovoľne vznietia pri kontakte so vzduchom.

VM 21 – „Reakcia na kybernetické incidenty“

Proces výmeny potrebných informácií o kybernetickom incidente s jednotlivcami alebo organizáciami zodpovednými za vedenie alebo koordináciu nápravných opatrení s cieľom riešiť incident v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

VM 17 – „Robot“

Manipulačný mechanizmus, ktorý môže byť typom so spojitou trasou alebo pohybom z bodu do bodu, môže používať snímače a vyznačuje sa týmito vlastnosťami:

- a) je polyfunkčný;
- b) variabilnými pohybmi v trojrozmernom priestore je schopný polohovať alebo priestorovo orientovať materiál, súčiastky, nástroje alebo zvláštne zariadenia;
- c) má zabudované tri alebo viac servozariadení s uzatvorenou alebo otvorenou slučkou, ktoré môžu obsahovať krokové motory; a
- d) je vybavený „používateľsky dostupnou programovateľnosťou“ prostredníctvom reprodukčnej metódy alebo prostredníctvom elektronického počítača, ktorým môže byť programovateľná logická riadiaca jednotka, t. j. bez mechanického zásahu.

„Používateľsky dostupná programovateľnosť“ je vlastnosť umožňujúca používateľovi vkladať, meniť alebo nahrádzať „programy“ inými spôsobmi ako:

- a) fyzickou zmenou zapojenia alebo prepojení; alebo
- b) nastavením funkčných kontrol vrátane zadania parametrov.

Poznámka: Uvedená definícia nezahŕňa nasledovné zariadenia:

1. manipulačné mechanizmy, ktoré sú ovládateľné iba manuálne/teleoperátorom,
2. manipulačné mechanizmy s fixným sledom, čo sú automatizované pohyblivé zariadenia, pracujúce v súlade s mechanicky fixne naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený pevnými zarážkami, ako sú kolíky alebo vačky. Sled pohybov a výber dráh alebo uhlov nie je variabilný a ani meniteľný mechanickými, elektronickými alebo elektrickými prostriedkami,
3. mechanicky ovládané manipulačné mechanizmy s variabilnou postupnosťou, ktorými sú automatické pohyblivé zariadenia pracujúce v súlade s mechanicky fixovanými naprogramovanými pohybmi. Program je mechanicky obmedzený pevnými, ale nastaviteľnými zarážkami ako sú kolíky alebo vačky. Postupnosť pohybov a výber dráh alebo uhlov je v rámci pevnej štruktúry programu variabilný. Zmeny alebo úpravy štruktúry programu (napríklad zmeny kolíkov alebo výmeny vačiek) v jednej alebo viacerých pohybových osiach sa vykonávajú iba mechanickými operáciami,
4. manipulačné mechanizmy bez servoriadenia s variabilnou postupnosťou, ktoré sú automatizovanými pohyblivými zariadeniami pracujúcimi v súlade s mechanicky pevne naprogramovanými pohybmi. Program je variabilný, ale postupnosť pokračuje iba prostredníctvom binárneho signálu z mechanicky pevných elektrických binárnych zariadení alebo nastaviteľných zarážok,

5. *stohovacie žeriavy definované ako manipulačné systémy s karteziánskymi súradnicami, vyrábané ako neoddeliteľná súčasť vertikálneho zoskupenia zásobníkov a navrhnuté tak, aby umožňovali prístup k obsahu týchto zásobníkov určených na skladovanie alebo vyhľadávanie.*

VM 6 a 13 – „Rovnocenné normy“

Porovnateľné vnútroštátne alebo medzinárodné normy uznané jedným alebo viacerými členskými štátmi Európskej únie alebo štátmi Wassenaarského usporiadania a uplatniteľné na relevantnú položku.

VM 22 – „Sa vyžaduje“/„požadovaný/á“

V súvislosti s „technológiou“ sa vzťahuje iba na tú časť „technológie“, ktorá osobitne zodpovedá za dosiahnutie alebo prekročenie úrovne riadeného výkonu, charakteristík alebo funkcií. Takáto „požadovaná“ „technológia“ môže byť spoločná pre rôzne výrobky.

VM 11 – „Satelitný navigačný systém“

Systém pozostávajúci z pozemných staníc, sústavy satelitov a prijímačov, ktorý umožňuje výpočet polôh prijímačov na základe signálov zo satelitov. Zahŕňa globálne navigačné satelitné systémy a regionálne satelitné navigačné systémy.

VM 4, 11 a 21 – „Softvér“

Skupina jedného alebo viacerých „programov“ alebo „mikroprogramov“ zabudovaných v ľubovoľnom hmotnom dátovom médiu.

Technická poznámka 1:

„Program“

Postupnosť inštrukcií na realizáciu procesu v podobe vykonateľnej elektronickým počítačom alebo zmeniteľná do takejto podoby.

Technická poznámka 2:

„Mikroprogram“

Postupnosť základných inštrukcií uchovávaných vo zvláštny pamäti, ktorých vykonanie sa spúšťa zavedením ich referenčnej inštrukcie do registra inštrukcií.

VM 19 – „Určené na vesmírne použitie“

Navrhnuté, vyrobené alebo určené prostredníctvom úspešného otestovania pre operácie vo výške viac ako 100 km nad povrchom Zeme.

VM 20 – „Supravodivé“

Vzťahuje sa na materiály (t. j. kovy, zliatiny alebo zlúčeniny), ktoré môžu úplne stratiť elektrický odpor (t. j. ktoré môžu nadobudnúť nekonečnú elektrickú vodivosť a prenášať veľmi veľké elektrické prúdy bez zahrievania Joulovým teplom).

„Kritická teplota“ (označovaná aj ako prechodová teplota) je v prípade konkrétneho „supravodivého“ materiálu taká teplota, pri ktorej daný materiál začína vykazovať nulový odpor voči jednosmernému elektrickému prúdu.

Technická poznámka:

„Supravodivý“ stav materiálu individuálne charakterizuje „kritická teplota“, kritické magnetické pole, ktoré je funkciou teploty, a kritická hustota prúdu, ktorá je však funkciou magnetického poľa aj teploty.

Poznámka:

Určenie určitej položky ako „určené na vesmírne použitie“ pomocou testovania neznamená, že iné položky z rovnakého výrobného cyklu alebo série modelov sú tiež „určené na vesmírne použitie“, pokiaľ nie sú jednotlivo otestované.

VM 22 – „Technológia“

Špecifické informácie potrebné na „vývoj“, „výrobu“ alebo „používanie“ produktu. Tieto informácie majú formu „technických údajov“ alebo „technickej pomoci“. Špecifická „technológia“ sa v tejto prílohe vymedzuje vo VM 22.

Technické poznámky:

1. „Technické údaje“ môžu mať podobu podrobne prepracovaných plánov, plánov, schém, modelov, vzorcov, tabuliek, konštrukčných návrhov a špecifikácií, príručiek a inštrukcií zapísaných alebo zaznamenaných na iných médiách alebo zariadeniach, ako sú disk, páska alebo trvalá pamäť.
2. „Technická pomoc“ môže mať formu inštrukcií, zručností, prípravy, pracovných znalostí a poradenských služieb. „Technická pomoc“ môže zahŕňať prenos „technických údajov“.

VM 13 – „Vláknité alebo vláknové materiály“

Zahŕňajú:

- a) nekonečné monofilové vlákna;
- b) nekonečné priadze a predpriadze;
- c) stuhy, textílie, nevrstvené rohože a pletivá;
- d) deky zo strihaných vlákien, deky zo striže, deky zo súdržných vlákien;
- e) monokryštalické alebo polykryštalické hrotové elektródy ľubovoľnej dĺžky;
- f) buničinu z aromatického polyamidu.

VM 22 – „Vo verejnej sfére“

Znamená „technológiu“ alebo „softvér“, ktorý sa sprístupní bez obmedzenia jeho ďalšieho šírenia.

Poznámka:

Obmedzenia uložené autorskými právami nevynímajú „technológiu“ alebo „softvér“ z „verejnej sféry“.

VM 8 a 18 – „Výbušniny“

Tuhé látky, kvapalné látky alebo plynné látky alebo zmesi látok, ktoré sa uplatňujú ako primárne, doplnkové alebo hlavné nálože v hlaviciach, demolačných a iných aplikáciách a sú určené na detonáciu.

VM 21 a 22 – „Výroba“

Všetky výrobné etapy, napríklad: návrh výrobku, výroba, integrácia, montáž, kontrola, skúšanie a záruka kvality.

VM 17, 21 a 22 – „Vývoj“

Vzťahuje sa na etapy predchádzajúce sériovej výrobe, ako sú návrh, výskum návrhu, analýzy návrhu, návrhové koncepcie, montáž a skúšanie prototypov, programy poloprevádzkovej výroby, návrhové údaje, proces premeny návrhových údajov na výrobok, návrh konfigurácie, návrh integrácie a dispozícia.

VM 22 – „Základný vedecký výskum“

Experimentálna alebo teoretická práca vykonávaná predovšetkým na účely získavania nových poznatkov o základných princípoch javov alebo pozorovateľných skutočnosti, ktorá nie je primárne zameraná na konkrétny praktický účel alebo cieľ.

VM 21 – „Zverejňovanie informácií o zraniteľnosti“

Proces identifikácie zraniteľnosti, podávania správ alebo oznamovania informácií o zraniteľnosti osobám alebo organizáciám zodpovedným za vykonávanie alebo koordináciu nápravných opatrení na účely riešenia zraniteľnosti alebo analýza takýchto informácií s takýmito osobami alebo organizáciami.

ZOZNAM VÝROBKOV OBRANNÉHO PRIEMYSLU

Poznámka 1: Pojmy v „úvodzovkách“ sú zadefinované pojmy. Pozri 'Vymedzenie pojmov použitých v zozname výrobkov obranného priemyslu' uvedené na začiatku tohto zoznamu.

Poznámka 2: V niektorých prípadoch sú chemické látky uvedené názvom a číslom služby CAS. Zoznam sa vzťahuje na chemické látky s rovnakým štruktúrnym vzorcom (vrátane hydrátov) bez ohľadu na názov alebo číslo CAS. Čísla CAS sú uvedené s cieľom pomôcť určiť konkrétnu chemickú látku alebo zmes bez ohľadu na nomenklatúru. Čísla CAS nemožno použiť ako jedinečné identifikátory, pretože niektoré formy uvedených chemických látok majú odlišné čísla CAS a zmesi obsahujúce uvedenú chemickú látku môžu mať tiež odlišné čísla.

VM 1 Zbrane s hladkým vývrtom hlavne s kalibrom menším ako 20 mm, iné zbrane a automatické zbrane kalibru 12,7 mm (kalibru 0,50 palca) alebo menej, ich príslušenstvo a špeciálne navrhnuté súčasti:

Poznámka: VM 1 sa nevzťahuje na:

- a) strelné zbrane špeciálne navrhnuté na cvičné strelivo a tie, ktoré nie sú schopné strelby,
- b) strelné zbrane špeciálne navrhnuté na odpaľovanie uviazaných projektíl bez silnej výbušnej nálože alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m,
- c) zbrane, ktoré nevyužívajú strelivo so stredovým zápalom a ktoré nemajú plne automatickú strelbu,
- d) „znehodnotenú strelnú zbraň“ a zbrane kategórie B, C a D podľa osobitného predpisu¹⁾, ak konečným užívateľom nie sú ozbrojené sily, ozbrojené bezpečnostné zbory, iné ozbrojené zbory a ktoré sa nepoužívajú pri zabezpečovaní obrany a bezpečnosti štátu.

Technická poznámka:

„Znehodnotená strelná zbraň“ je strelná zbraň, ktorá bola postupom vymedzeným vnútroštátnym orgánom členského štátu Wassenaarskeho usporiadania znehodnotená tak, že sa z nej nedá vystreliť žiadny náboj. Uvedené postupy nezvratne menia základné prvky danej strelnej zbrane. Podľa vnútroštátnych právnych predpisov sa znehodnotenie strelnej zbrane môže potvrdiť osvedčením vydaným príslušným orgánom a môže sa označiť na strelnej zbrani pečiatkou na základnej súčasti.

a) Pušky a kombinované zbrane, krátke strelné zbrane, guľomety, samopaly a salvové zbrane:

Poznámka: VM 1 písm. a) sa nevzťahuje na:

- a) pušky a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938,
- b) repliky a napodobeniny pušiek a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890,
- c) krátke strelné zbrane, salvové zbrane a guľomety vyrobené pred rokom 1890 a ich repliky a napodobeniny,
- d) pušky a krátke strelné zbrane špeciálne navrhnuté tak, aby vystreľovali inertný projektíl pomocou stlačeného vzduchu alebo CO₂,
- e) krátke strelné zbrane špeciálne navrhnuté na:
 - 1. zabíjanie domácich zvierat, alebo
 - 2. podanie sedatív zvieratám.

¹⁾ Zákon č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

b) Zbrane s hladkým vývrtom hlavne:

- 1) Zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,
- 2) Ostatné zbrane s hladkým vývrtom hlavne:
 - a) plne automatické,
 - b) poloautomatické zbrane alebo opakovacie zbrane s pohyblivým predpažbím.

Poznámka: VM 1 písm. b) druhý bod sa nevzťahuje na zbrane špeciálne navrhnuté tak, aby vystreľovali inertný projektil pomocou stlačeného vzduchu alebo CO₂.

Poznámka: VM 1 písm. b) sa nevzťahuje na:

- a) zbrane s hladkým vývrtom hlavne vyrobené pred rokom 1938,
- b) repliky a napodobeniny zbraní s hladkým vývrtom hlavne podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890,
- c) zbrane s hladkým vývrtom hlavne, ktoré sa používajú na poľovné alebo športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne navrhnuté na vojenské použitie alebo pre plne automatickú streľbu,
- d) zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne navrhnuté na tieto účely:
 1. zabíjanie domácich zvierat,
 2. podanie sedatív zvieratám,
 3. seizmické testovanie,
 4. vystreľovanie priemyselných projektilov alebo
 5. zabránenie spustenia improvizovaných výbušných zariadení (IED).

Dôležité upozornenie: Disruptory pozri VM 4 a položku 1A006 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

c) Zbrane používajúce beznábojnicové streľivo;

d) Príslušenstvo navrhnuté pre zbrane uvedené vo VM 1 písm. a), VM 1 písm. b) alebo VM 1 písm. c):

- 1) odpojiteľné zásobníky nábojov,
- 2) tlmiče hluku výstrelu,
- 3) „zbraňové podpery“,

Technická poznámka:

Na účely VM 1 písm. d) tretí bod je „zbraňová podpera“ vstavané príslušenstvo navrhnuté na namontovanie strelnej zbrane na pozemné vozidlo, „lietadlo“, plavidlo alebo konštrukciu.

- 4) tlmiče záblesku,
- 5) optické zameriavače zbraní s elektronickým spracovaním obrazu,
- 6) optické zameriavače zbraní špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

VM 2 Zbrane s hladkým vývrtom hlavne s kalibrom 20 mm alebo väčším, iné zbrane alebo výzbroj kalibru väčšieho ako 12,7 mm (kaliber 0,50 palca), vrhače špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie a príslušenstvo, ako nasleduje, a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

- a) Delá, húfnice, kanóny, mínomety, protitankové zbrane, vrhače projektilov, vojenské plameňomety, pušky, bezzáklzové pušky a zbrane s hladkým vývrtom hlavne;**

Poznámka 1: VM 2 písm. a) zahŕňa injektory, meracie zariadenia, skladovacie nádrže a iné špeciálne navrhnuté súčasti pre používanie s kvapalnými patentnými nábojmi pre zariadenia uvedené vo VM 2 písm. a)

Poznámka 2: VM 2 písm. a) sa nevzťahuje na tieto zbrane:

- a) pušky, zbrane s hladkým vývrtom hlavne a kombinované zbrane vyrobené pred rokom 1938,*
- b) repliky a napodobeniny pušiek, zbraní s hladkým vývrtom hlavne a kombinovaných zbraní podľa originálov, ktoré boli vyrobené pred rokom 1890,*
- c) delá, húfnice, kanóny a mínomety vyrobené pred rokom 1890,*
- d) zbrane s hladkým vývrtom hlavne, ktoré sa používajú na poľovné alebo športové účely. Tieto zbrane nesmú byť špeciálne navrhnuté na vojenské použitie alebo pre plne automatickú strelbu,*
- e) zbrane s hladkým vývrtom hlavne špeciálne navrhnuté na tieto účely:*
 - 1. zabíjanie domácich zvierat,*
 - 2. podanie sedatív zvieratám,*
 - 3. seizmické testovanie,*
 - 4. vystreľovanie priemyselných projektilov alebo*
 - 5. narušovanie spustenia improvizovaných výbušných zariadení (IED),*

Dôležité upozornenie: Disruptory pozri VM 4 a položku 1A006 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

- f) ručné vrhače projektilov/odpaľovacie zariadenia špeciálne navrhnuté na odpaľovanie uviazaných projektilov bez silnej výbušnej nálože alebo komunikačného spojenia, s dosahom najviac 500 m.*

- b) Vrhače, ktoré sú špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie:**

- 1. dymové vrhače,**
- 2. plynové vrhače,**
- 3. pyrotechnické vrhače.**

Poznámka: VM 2 písm. b) sa nevzťahuje na signálne pištole.

- c) Príslušenstvo špeciálne navrhnuté pre zbrane špecifikované vo VM 2 písm. a):**

- 1. zameriavacie zariadenia pre zbrane a držiaky pre ne špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,**
- 2. zariadenia na oslabenie rozlišovacích znakov,**
- 3. osadenia,**
- 4. odpojiteľné zásobníky nábojov.**

d) Nepoužíva sa od roku 2019.

VM 3 Munícia, zapaľovače a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

a) Munícia pre zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 12

b) Zapaľovače špeciálne navrhnuté pre strelivo, uvedené vo VM 3 písm. a)

Poznámka 1

Špeciálne navrhnuté súčasti uvedené vo VM 3 zahŕňajú:

- a) kovové alebo umelohmotné výrobky, ako napríklad kovadlinky zápaliek, hlavice striel, nábojové pásy, rotačné pásy a kovové časti munície,*
- b) poistné a zabezpečovacie zariadenia, rozbušky, snímače a iniciačné zariadenia,*
- c) napájacie zdroje s vysokým jednorazovým prevádzkovým výstupom,*
- d) spáliteľné nábojnice streliva,*
- e) submunícia zahrňujúca bombičky, míny a terminálovo navádzané strely.*

Poznámka 2: VM 3 písm. a) sa nevzťahuje na:

- a) nábojky,*
- b) cvičné náboje s prevrtnou prachovou komorou,*
- c) iné nábojky a cvičné náboje, ktoré neobsahujú súčasti navrhnuté pre ostré náboje alebo*
- d) špeciálne navrhnuté súčasti pre nábojky alebo cvičné náboje uvedené v tejto poznámke 2 a), b) alebo c).*

Poznámka 3: VM 3 písm. a) sa nevzťahuje na náboje špeciálne navrhnuté na ktorýkoľvek z týchto účelov:

- a) signalizácia,*
- b) plašenie vtákov alebo*
- c) zapaľovanie plynovej žiary na ropných vrtoch.*

Poznámka 4: VM 3 písm. a) sa nevzťahuje na muníciu, ktorej konečným užívateľom nie sú ozbrojené sily, ozbrojené bezpečnostné zbory, iné ozbrojené zbory a ktorá sa nepoužíva pri zabezpečovaní obrany a bezpečnosti štátu s výnimkou munície podľa osobitného predpisu²⁾.

VM 4 Bomby, torpéda, rakety, riadené strely, iné výbušné zariadenia a nálože, súvisiace zariadenia a príslušenstvo, ako aj ich špeciálne navrhnuté súčasti:

Dôležité upozornenie 1: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

Dôležité upozornenie 2: V súvislosti s protiraketovými systémami lietadiel (AMPS) pozri VM 4 písm. c).

a) Bomby, torpéda, granáty, dymové kanistre, rakety, míny, riadené strely, hlbkové nálože, demolačné nálože, demolačné zariadenia, demolačné sady, „pyrotechnické“

²⁾ § 4 ods. 3 zákona č. 190/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

zariadenia, zásobníky a simulátory (t. j. zariadenia simulujúce charakteristiky ktorejkoľvek z týchto položiek) špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

Poznámka: VM 4 písm. a) zahŕňa:

- a) dymové granáty, ohňotvorné bomby, zápalné bomby a výbušné zariadenia,
- b) trysky riadených striel alebo rakiet a predné časti návratových modulov.

b) Zariadenia, ktoré majú tieto vlastnosti:

- 1. špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a
- 2. špeciálne navrhnuté na „činnosti“ súvisiace s:
 - a) položkami uvedenými vo VM 4 písm. a. alebo
 - b) improvizovanými výbušnými zariadeniami (IED).

Technická poznámka:

Na účely VM 4. písm. b) druhý bod „činnosti“ znamenajú manipuláciu, spúšťanie, ukladanie, riadenie, vybíjanie, detonáciu, aktiváciu, napájanie s jednorazovým prevádzkovým výstupom, odlákavie, rušenie, odminovanie, detekciu, prerušenie alebo likvidáciu týchto položiek.

Poznámka 1: VM 4 písm. b) zahŕňa:

- a) mobilné plynové skvapalňovacie zariadenia schopné vyprodukovať 1 000 alebo viac kg plynu v kvapalnej forme za deň,
- b) vzostupné elektrické vodiče vhodné na odminovanie magnetických mín.

Poznámka 2: VM 4 písm. b) sa nevzťahuje na príručné zariadenia a prístroje, limitované prevedením výhradne na detekciu výskytu kovových predmetov a neschopné rozlišovať medzi mínami a inými kovovými predmetmi.

c) Protiraketové systémy lietadiel (AMPS)

Poznámka: VM 4 písm. c) sa nevzťahuje na AMPS, ktoré majú tieto prvky:

- a) akékoľvek z týchto snímačov raketového varovania:
 - 1. pasívne snímače so špičkovou odozvou 100 – 400 nm alebo
 - 2. aktívne pulzné dopplerové snímače raketového varovania,
- b) systémy zabezpečujúce protiopatrenia,
- c) svetlice, ktoré vydávajú viditeľnú aj infračervenú stopu na odlákavie riadených striel typu zem-vzduch a
- d) inštalované na „civilných lietadlách“ a ktoré majú tieto prvky:
 - 1. AMPS funguje iba v špecifických „civilných lietadlách“, v ktorých sú inštalované špecifické AMPS a na ktoré je vydaný akýkoľvek z týchto dokladov:
 - a) civilné typové osvedčenie vydané orgánmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania alebo
 - b) rovnocenný doklad, ktorý uznáva Medzinárodná organizácia civilného letectva,
 - 2. AMPS požívajú ochranu na zabránenie neoprávnenému prístupu do „softvéru“; a
 - 3. AMPS obsahujú aktívny mechanizmus, ktorý prinúti systém, aby nefungoval, ak je odstránený z „civilného lietadla“, v ktorom bol nainštalovaný.

VM 5 Riadenie a kontrola paľby, sledovacie a signalizačné zariadenia a súvisiace systémy; testovacie a zoskupujúce zariadenia a prostriedky obrany, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:

- a) Optické zameriavače zbraní, počítače pre bombardovanie, zameriavače strelných zbraní a riadiace systémy pre zbrane,**
- b) Iné zariadenia na riadenie a kontrolu paľby, iné sledovacie a signalizačné zariadenia a súvisiace systémy:**
 - 1. Systémy na zameranie, stanovenie, určenie vzdialenosti, sledovanie alebo stopovanie cieľa,
 - 2. Zariadenia na detekciu, rozpoznanie alebo identifikáciu,
 - 3. Zariadenia na fúziu dát alebo zariadenia na integráciu senzorov.
- c) Prostriedky obrany pre položky uvedené vo VM 5 písm. a) alebo VM 5 písm. b).**

Poznámka: Na účely VM 5 písm. c) zahŕňajú prostriedky obrany detekčné zariadenia.

- d) Zariadenia na skúšobnú prevádzku alebo ladenie, špeciálne navrhnuté pre položky, ktoré sú uvedené vo VM 5 písm. a), VM 5 písm. b) alebo VM 5 písm. c).**

VM 6 Terénne pozemné vozidlá a ich súčasti:

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

- a) Terénne vozidlá a ich súčasti, špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie.**

Poznámka 1: VM 6 písm. a) zahŕňa:

- a) tanky a iné vojenské obrnené vozidlá a vojenské vozidlá vybavené lafetami pre zbrane alebo zariadeniami na kladenie mín alebo na odpálenie streľiva, ktoré sú uvedené vo VM 4,
- b) pancierované vozidlá,
- c) obojživelné vozidlá a vozidlá pre brodenie sa v hlbokkej vode,
- d) vyslobodzovacie vozidlá a vozidlá na ťahanie alebo prepravu munície alebo zbraňových systémov a príslušné zariadenia určené na manipuláciu s nákladmi,
- e) prípojné vozidlá.

Poznámka 2: Modifikácia terénneho vozidla na vojenské použitie uvedená vo VM 6 písm. a) zahŕňa konštrukčné, elektrické alebo mechanické zmeny obsahujúce jednu alebo viacero súčastí špeciálne navrhnutých na vojenské použitie. Takéto súčasti zahŕňajú:

- a) plášte pneumatík, ktoré sú špeciálne navrhnuté ako nepriestrelné,
- b) pancierovú ochranu dôležitých častí (napríklad palivové nádrže alebo kabíny vozidla),
- c) špeciálne výstuže alebo lafety na zbrane,
- d) zatemnenie osvetlenia.

- b) Ostatné pozemné vozidlá a ich súčasti.**

1. Vozidlá, ktoré majú tieto náležitosti:
 - a) boli vyrobené alebo upravené pomocou vhodných materiálov alebo súčastí tak, aby zabezpečovali balistickú ochranu úrovne III (NIJ) 0108.01, september 1985) alebo vyššej, prípadne ochranu podľa „rovnocenných noriem“,
 - b) majú prevodovku, ktorá umožňuje predný i zadný pohon súčasne, a to vrátane vozidiel, ktoré majú ďalšie kolesá na účely nesenia nákladu, či už s pohonom alebo bez,
 - c) celková hmotnosť vozidla je viac ako 4 500 kg a
 - d) boli navrhnuté alebo upravené pre využitie v teréne.
2. Súčasti, ktoré spĺňajú tieto podmienky:
 - a) sú špeciálne navrhnuté pre vozidlá uvedené vo VM 6 písm. b) prvý bod a
 - b) zabezpečujú balistickú ochranu úrovne III (NIJ 0108.01, september 1985) alebo vyššej, prípadne ochranu podľa „rovnocenných noriem“.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež VM 13 písm. a).

Poznámka 1: VM 6 sa nevzťahuje na civilné vozidlá navrhnuté alebo upravené na prepravu peňazí a iných cenností.

Poznámka 2: VM 6 sa nevzťahuje na automobily, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) boli vyrobené pred rokom 1946,
- b) neobsahujú položky uvedené v tomto zozname a položky vyrobené po roku 1945, s výnimkou kópií pôvodných dielov alebo príslušenstva vozidiel a
- c) ich súčasťou nie sú zbrane uvedené vo VM 1, VM 2 alebo VM 4, pokiaľ tieto zbrane nie sú nefunkčné a neschopné streľby.

VM 7 Chemické látky, „biologické látky“, „látky na potlačanie nepokojov“, rádioaktívne materiály, súvisiace zariadenia, súčasti a materiály:

a) „Biologické látky“ alebo rádioaktívne materiály zvolené alebo upravené s cieľom zvýšiť ich účinnosť pri spôsobovaní strát na životoch osôb alebo zvierat, poškodzovaní zariadení alebo poškodzovaní úrody alebo životného prostredia.

b) Bojové chemické látky (BCH) vrátane nasledujúcich:

1. Nervovoparalytické BCH látky:

- a) O-alkyl (rovnajúci sa C₁₀ alebo menší, vrátane cykloalkylu) alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonofluoridáty, ako napríklad:
Sarin (GB):O-izopropyl metylfosfonofluoridát (CAS 107-44-8) a
Soman (GD):O-pinakolyl metylfosfonofluoridát (CAS 96-64-0),
- b) O-alkyl (rovnajúci sa C₁₀ alebo menší, vrátane cykloalkylu) N,N-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosforamidokyanidáty, ako napríklad:
Tabun (GA):O-etyl N, N-dimetylfosforamidokyanidát (CAS 77-81-6),
- c) O-alkyl (H alebo rovnajúci sa C₁₀ alebo menší, vrátane cykloalkylu) S-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl)-aminoetyl alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo

izopropyl) fosfonotioláty a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad:

VX: O-etyl S-(2-diizopropylaminoetyl) metyl fosfonotiolát (CAS 50782-69-9).

2. Pľuzgierotvorné BCH látky:

a) sírne yperity, napríklad:

1. 2-chlóretylchlórmetylsulfid (CAS 2625-76-5),
2. bis(2-chlóretyl) sulfid (CAS 505-60-2),
3. bis(2-chlóretyltio) metán (CAS 63869-13-6),
4. 1,2-bis (2-chlóretyltio) etán (CAS 3563-36-8),
5. 1,3-bis (2-chlóretyltio) -n-propán (CAS 63905-10-2),
6. 1,4-bis (2-chlóretyltio) -n-bután (CAS 142868-93-7),
7. 1,5-bis (2-chlóretyltio) -n-pentán (CAS 142868-94-8),
8. bis (2-chlóretyltiometyl) éter (CAS 63918-90-1),
9. bis (2-chlóretyltioetyl) éter (CAS 63918-89-8),

b) lewisity, ako napríklad:

1. 2-chlórvinyldichlórarzín (CAS 541-25-3),
2. tris (2-chlórvinyl) arzín (CAS 40334-70-1),
3. bis (2-chlórvinyl) chlórarzín (CAS 40334-69-8),

c) dusíkové yperity, ako napríklad:

1. HN1: bis (2-chlóretyl) etylamín (CAS 538-07-8),
2. HN2: bis (2-chlóretyl) metylamín (CAS 51-75-2),
3. HN3: tris (2-chlóretyl) amín (CAS 555-77-1),

3. Zneschopňujúce BCH látky, ako napríklad:

a) 3-Chinuklidinyl benzilát (BZ) (CAS 6581-06-2),

4. BCH defolianty, ako napríklad:

a) butyl 2-chlór-4-fluórfenoxyacetát (LNF),

b) 2,4,5-trichlórfenoxyoctová kyselina (CAS 93-76-5) zmiešaná s 2,4-dichlórfenoxyoctovou kyselinou (CAS 94-75-7) (Agent Orange) (CAS 39277-47-9).

c) Binárne a kľúčové prekurzory BCH látok:

1. alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfonyldifluoridy, ako napríklad: difloridy, ako napríklad: metylfosfonyldifluorid (CAS 676-99-3),
2. O-alkyl (H alebo rovnajúci sa C₁₀ alebo menší, vrátane cykloalkylu) O-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl)-aminoetyl alkyl (metyl, etyl, n-propyl alebo izopropyl) fosfony a zodpovedajúce alkylované alebo protonizované soli, ako napríklad: QL: O-etyl-O-(2-di-izopropylaminoetyl) metylfosfonit (CAS 57856-11-8),
3. chlórarin: O-izopropyl metylfosfonochloridát (CAS 1445-76-7),
4. chlórroman: O-pinakolyl metylfosfonochloridát (CAS 7040-57-5).

d) „Látky na potlačanie nepokojov“, chemické látky tvoriace ich aktívne zložky a ich kombinácie vrátane:

1. α -brómbenzyl kyanid (CA) (CAS 5798-79-8),
2. [(2-chlórphenyl) metylén] propándinitril, (o-Chlórbenzylidénmalonnitril (CS) (CAS 2698-41-1),
3. 2-chlór-1-fenyletanón, fenylacetylchlorid (ω -chlóracetofenón) (KN) (CAS 532-27-4),
4. dibenzo-(b,f)-1,4-oxazepín (CR) (CAS 257-07-8),
5. 10-chlór-5,10-dihydrofenarazín (chlorid fenarazínu), (adamsit) (DM) (CAS 578-94-9),
6. N-Nonanoylmorfolín, (MPA) (CAS 5299-64-9).

Poznámka 1: VM 7 písm. d) sa nevzťahuje na „látky na potlačanie nepokojov“ samostatne balené na účely osobnej ochrany.

Poznámka 2: VM 7 písm. d) sa nevzťahuje na chemické látky tvoriace aktívne zložky a ich kombinácie označené a balené na výrobu potravín alebo lekárske účely.

e) Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, navrhnuté alebo upravené na šírenie týchto špeciálne navrhnutých súčastí:

1. materiály alebo látky uvedené vo VM 7 písm. a), VM 7 písm. b) alebo VM 7 písm. d) alebo
2. BCH látky vyrobené z prekursorov uvedených vo VM 7 písm. c).

f) Ochranné a dekontaminačné vybavenie, špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, súčasti a chemické zmesi:

1. vybavenie navrhnuté alebo upravené na ochranu proti materiálom uvedeným vo VM 7 písm. a), VM 7 písm. b) alebo VM 7 písm. d) a jeho špeciálne navrhnuté súčasti,
2. vybavenie navrhnuté alebo upravené na dekontamináciu objektov kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7 písm. a) alebo VM 7 písm. b) a jeho špeciálne navrhnuté súčasti,
3. chemické zmesi špeciálne vyvinuté alebo namiešané na dekontamináciu predmetov (objektov) kontaminovaných materiálmi uvedenými vo VM 7 písm. a) alebo VM 7 písm. b)

Poznámka: VM 7 písm. f) prvý bod zahŕňa:

- a) klimatizačné jednotky špeciálne navrhnuté alebo upravené na filtráciu vzduchu kontaminovaného rádioaktívnymi, biologickými alebo bojovými chemickými látkami,
- b) ochranné odevy.

Dôležité upozornenie: V súvislosti s ochrannými maskami, ochranným a dekontaminačným vybavením pozri tiež položku 1A004 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

g) Vybavenie špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, na zisťovanie alebo identifikáciu materiálov uvedených vo VM 7 písm. a), VM 7 písm. b) alebo VM 7 písm. d) a jeho špeciálne navrhnuté súčasti.

Poznámka: VM 7 písm. g) sa nevzťahuje na osobné dozimetre na záznam dávky ožiarenia.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež položku 1A004 Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

- h) „Biopolyméry“ špeciálne navrhnuté alebo spracované na identifikáciu bojových chemických látok uvedených vo VM 7 písm. b) a kultúry špecifických druhov buniek používaných na ich výrobu.**
- i) „Biokatalyzátory“ na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok a ich biologické systémy:**
1. „biokatalyzátory“ špeciálne navrhnuté na dekontamináciu alebo zničenie BCH látok, uvedených vo VM 7 písm. b), ktoré sú výsledkom priamej laboratórnej selekcie alebo genetickej manipulácie biologických systémov,
 2. biologické systémy obsahujúce genetické informácie špecifické pre produkciu „biokatalyzátorov“ uvedených vo VM 7 písm. i) prvý bod:
 - a) „expresné vektory“,
 - b) vírusy
 - c) bunkové kultúry

Poznámka 1: VM 7 písm. b) a VM 7 písm. d) sa nevzťahujú na tieto látky:

- a) chlórkyán (CAS 506-77-4). Pozri položku 1C450.a.5 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie,
- b) kyanovodík (CAS 74-90-8),
- c) chlór (CAS 7782-50-5),
- d) karbonyl chlorid (fosgén) (CAS 75-44-5). Pozri položku 1C450.a.4 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie,
- e) difosgén (trichlórmetyl-chlórformiát) (CAS 503-38-8),
- f) Nepoužíva sa od roku 2004,
- g) xylylbromid, orto: (CAS 89-92-9); meta: (CAS 620-13-3); para: (CAS 104-81-4),
- h) benzylbromid (CAS 100-39-0),
- i) benzyljodid (CAS 620-05-3),
- j) brómacetón (CAS 598-31-2),
- k) brómkyán (CAS 506-68-3),
- l) brómmetyletylketón (CAS 816-40-0),
- m) chlóracetón (CAS 78-95-5),
- n) etyljódacetát (CAS 623-48-3),
- o) jódacetón (CAS 3019-04-3),
- p) chlórpicrín (CAS 76-06-2). Pozri položku 1C450.a.7. v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

Poznámka 2: Kultúry buniek a biologických systémov uvedené vo VM 7 písm. h) a VM 7 písm. i) druhý bod sú výlučné a tieto podpoložky sa nevzťahujú na bunky alebo biologické systémy na civilné účely, ako napríklad poľnohospodárske, farmaceutické, lekárske, veterinárne, environmentálne účely, odpadové hospodárstvo alebo potravinársky priemysel.

VM 8 „Energetické materiály“ a súvisiace látky

Dôležité upozornenie 1: Pozri tiež položku 1C011 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

Dôležité upozornenie 2: Pre nálože a zariadenia pozri VM 4 a položku 1A008 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

Technické poznámky:

1. Na účely VM 8, okrem VM 8 písm. c) jedenásty bod alebo VM 8 písm. c) dvanásty bod, predstavujú „zmesi“ zoskupenia dvoch alebo viacerých látok s minimálne jednou látkou uvedenou v podpoložkách VM 8,
2. Akákoľvek látka uvedená v zozname podpoložiek VM 8 je predmetom tohto zoznamu aj vtedy, ak sa používa v iných aplikáciách, ako je uvedené (napríklad TAGN sa prevažne používa ako výbušnina, ale môže sa používať aj ako palivo alebo oxidačné činidlo),
3. Na účely VM 8 je veľkosť častíc stredná hodnota priemeru častíc odvodená z hmotnosti alebo objemu. Pri odbere vzoriek a určovaní veľkosti častíc sa budú používať medzinárodné alebo s nimi rovnocenné vnútroštátne normy.

a) „Výbušniny“ a ich „zmesi“:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxán alebo 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 97096-78-1),
2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetraazolato) tetra amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 117412-28-9),
3. CL-14 (diamino dinitrobenzofuroxán alebo 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazán-1-oxid) (CAS 117907-74-1),
4. CL-20 (HNIW alebo Hexanitrohexaazaisowurtzitan) (CAS 135285-90-4); chlatráty z CL-20 (pozri tiež VM 8 písm. g. tretí bod a písm. g. štvrtý bod, ktoré uvádzajú ich „prekursor“),
5. CP (2-(5-kyanotetrazolato) penta amín-kobalt (III) perchlorát) (CAS 70247-32-4),
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetylén, FOX-7) (CAS 145250-81-3),
7. DATB (diaminotrinitrobenzén) (CAS 1630-08-6),
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazín),
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazín-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6),
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenyl alebo dipikramid) (CAS 17215-44-0),
11. DNGU (DINGU alebo dinitroglykoluril) (CAS 55510-04-8),
12. furazány:
 - a) DAAOF (DAAF, DAAFox alebo diaminoazoxyfurazán),
 - b) DAAzF (diaminoazofurazán) (CAS 78644-90-3),
13. HMX a deriváty (pozri tiež VM 8 písm. g) piaty bod, ktorý uvádza jeho „prekursor“):
 - a) HMX (cyklotetrametylén tetranitramín, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazín, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklooktán, oktogén) (CAS 2691-41-0),
 - b) difluóroaminované analógové HMX,
 - c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo [3,3,0]-oktanón-3, tetranitrosemiglykoluril alebo keto- bicycké HMX) (CAS 130256-72-3),
14. HNAD (hexanitroadamantán) (CAS 143850-71-9),
15. HNS (hexanitrostilbén) (CAS 20062-22-0),

16. imidazoly:
 - a) BNNII (oktahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol),
 - b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0),
 - c) FDIA (1-fluór-2,4-dinitroimidazol),
 - d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol),
 - e) PTIA (1-pikryl-2,4,5-trinitroimidazol),
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylén hydrazín),
18. NTO (ONTA alebo 3-nitro-1,2,4-triazol-5-ón) (CAS 932-64-9),
19. polynitrokubány s viac ako štyrmi nitro skupinami,
20. PYX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropyridín) (CAS 38082-89-2),
21. RDX a deriváty:
 - a) RDX (cyklotrimetyléntrinitramín, cyklonit, T4, hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazín, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazo-cyklohexán, hexogén) (CAS 121-82-4),
 - b) keto-RDX (K-6 alebo 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyklohexanón) (CAS 115029-35-1),
22. TAGN (triaminoguanidínnitrát) (CAS 4000-16-2),
23. TATB (triaminotrinitrobenzén) (CAS 3058-38-6) (pozri tiež VM 8 písm. g. siedmy bod, ktorý uvádza jeho „prekursor“),
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrakis(difluóramín) oktahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocín),
25. tetrazoly:
 - a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol),
 - b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol),
26. tetryl (trinitrofenylmetylnitroamín) (CAS 479-45-8),
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalín) (CAS 135877-16-6),
(pozri tiež VM 8 písm. g. šiesty bod, ktorý uvádza jeho „prekursor“),
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidín) (CAS 97645-24-4),
(pozri tiež VM 8 písm. g. druhý bod, ktorý uvádza jeho „prekursor“),
29. TNGU (SORGUYL alebo tetranitroglykoluril) (CAS 55510-03-7),
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazino[4,5-d]pyridazín) (CAS 229176-04-9),
31. triazíny:
 - a) DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazín) (CAS 19899-80-0),
 - b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazín) (CAS 130400-13-4),
32. triazoly:
 - a) 5-azido-2-nitrotriazol,
 - b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazino-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS 1614-08-0),
 - c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol),
 - d) BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amín),
 - e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4),
 - f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9),
 - g) Nepoužíva sa od roku 2010,
 - h) NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitrotriazol),
 - i) PDNT (1-pikryl-3,5-dinitrotriazol),
 - j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1),
33. „výbušniny“ neuvedené inde vo VM 8 písm. a), ktoré majú niektorú z týchto vlastností:
 - a) detonačná rýchlosť presahujúca 8 700m/s pri maximálnej hustote alebo
 - b) detonačný tlak presahujúci 34 GPa (340 kbar),
34. Nepoužíva sa od roku 2013,
35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7),
36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoxa-4,10-diazaisowurtzitán),
37. GUDN (guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5),
38. Tieto tetrazíny:

- a) BTAT (bis(2,2,2-trinitroetyl)-3,6-diaminotetrazín),
- b) LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazín-1,4-dioxid),
- 39. energetické ionizované materiály s teplotou topenia medzi 343 K (70 °C) a 373 K (100 °C) a s detonačnou rýchlosťou presahujúcou 6 800 m/s alebo detonačným tlakom presahujúcim 18 GPa (180 kbar),
- 40. BTNEN (bis (2,2,2-trinitroetyl)nitramín) (CAS 19836-28-3),
- 41. FTDO (5,6-(3',4'-furazano)- 1,2,3,4-tetrazín-1,3-dioxid),
- 42. EDNA (etyléndinitramín) (CAS 505-71-5),
- 43. TKX-50 (dihydroxylamónium 5,5'-bistetrazol-1,1'-diolát).

Poznámka: VM 8 písm. a) zahŕňa „výbušné zmesové kryštály“.

Technická poznámka: „Výbušný zmesový kryštál“ je pevný materiál, ktorý má usporiadanú trojrozmernú štruktúru dvoch alebo viacerých výbušných molekúl, z ktorých aspoň jedna je uvedená vo VM 8 písm. a).

b) Propelenty“ (palivo do raketových motorov):

1. akýkoľvek tuhý „propelent“ s teoretickým špecifickým impulzom (za štandardných podmienok) viac ako:
 - a) 240 sekúnd pre nekovové alebo nehalogenizované „propelenty“,
 - b) 250 sekúnd pre nekovové, halogenizované „propelenty“ alebo
 - c) 260 sekúnd pre metalizované „propelenty“,
2. Nepoužíva sa od roku 2013,
3. „propelenty“ so silovou konštantou väčšou ako 1 200 kJ/kg,
4. „propelenty“, ktoré sú schopné lineárne udržiavať ustálené horenie s rýchlosťou vyššou ako 38 mm/s za štandardných podmienok (merané vo forme blokovaného samostatného vlákna) o hodnote 6,89 MPa (68,9 bar) tlaku a 294 K (21 °C),
5. „propelenty“ s modifikovanou dvojitoú bázou elastoméru (EMCDB) s rozpínavosťou pri maximálnom namáhaní vyššou ako 5 % pri teplote 233 K (-40 °C),
6. akékoľvek „propelenty“, ktoré obsahujú látky uvedené vo VM 8 písm. a),
7. „propelenty“ neuvedené inde v tomto zozname špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

c) „Pyrotechnické látky“, palivá a súvisiace látky a ich „zmesi“:

1. „letecké“ palivá špeciálne namiešané na vojenské účely,

Poznámka 1: VM 8 písm. c) prvý bod sa nevzťahuje na tieto „letecké“ palivá: JP-4, JP-5 a JP-8.

Poznámka 2: „Letecké“ palivá uvedené vo VM 8 písm. c) prvý bod sú hotovými výrobkami a nie ich zložkami.

2. alán (hydrid hliníka) (CAS 7784-21-6);
3. tieto borány a ich deriváty:
 - a) karborány,
 - b) boránové homológy, a to:
 1. dekaborán (14) (CAS 17702-41-9),
 2. pentaborán (9) (CAS 19624-22-7),
 3. pentaborán (11) (CAS 18433-84-6),
4. hydrazín a deriváty (pozri tiež VM 8 písm. d) ôsmy bod a písm. d) deviaty bod pre oxidujúce deriváty hydrazínu):

- a) hydrazín (CAS 302-01-2) v koncentráciách 70 % alebo vyšších,
- b) monometyl hydrazín (CAS 60-34-4),
- c) symetrický dimetyl hydrazín (CAS 540-73-8),
- d) nesymetrický dimetyl hydrazín (CAS 57-14-7),

Poznámka: VM 8 písm. c) štvrtý bod písm. a) sa nevzťahuje na „zmesi“ hydrazínu, ktoré sú špeciálne namiešané pre riadenie procesov korózie.

- 5. kovové palivá, palivové alebo „pyrotechnické“ „zmesi“ vo forme sférických, atomizovaných, sféroidných, vločkových alebo drvených častíc, vyrobené z materiálu pozostávajúceho z 99 % alebo viac z týchto zložiek:
 - a) kovy a ich „zmesi“:
 - 1. berýlium (CAS 7440-41-7) v časticiach s veľkosťou menšou ako 60 µm,
 - 2. železný prášok (CAS 7439-89-6) s časticami s veľkosťou 3 µm alebo menšou vytvorený redukciou oxidu železa vodíkom,
 - b) „zmesi“, ktoré obsahujú akékoľvek z týchto zložiek:
 - 1. zirkónium (CAS 7440-67-7), horčík (CAS 7439-95-4) alebo ich zliatiny s veľkosťou častíc menšou ako 60 µm alebo
 - 2. palivá z bóru (CAS 7440-42-8) alebo karbidu tetrabóru (CAS 12069-32-8) s čistotou 85 % alebo vyššou a veľkosťou častíc menšou ako 60 µm,

Poznámka 1: VM 8 písm. c) piaty bod sa vzťahuje na „výbušniny“ a palivá bez ohľadu na to, či kovy alebo zliatiny sú zapuzdrené do hliníka, horčíka, zirkónia alebo berýlia.

Poznámka 2: VM 8 písm. c) piaty bod písm. b) sa vzťahuje iba na kovové palivá vo forme častíc, ak sa zmiešavajú s inými látkami na účely vytvorenia „zmesi“ namiešanej na vojenské účely, ako sú napríklad suspenzie „pohonných hmôt“, tuhé „pohonné hmoty“ alebo „pyrotechnické“ „zmesi“.

Poznámka 3: VM 8 písm. c) piaty bod písm. b) druhý bod sa nevzťahuje na bór a karbid tetrabóru obohatený o bór-10 (20 % alebo viac celkového obsahu bóru-10).

- 6. vojenské materiály obsahujúce zahusťovacie prísady pre uhl'ovodíkové palivá špeciálne namiešané na používanie v plameňometoch alebo zápalnej munícii, ako napríklad kovové stearáty [napríklad oktal (CAS 637-12-7)] alebo palmitáty,
- 7. chloristany, chlorečnany a chrómany zmiešané s práškovým kovom alebo s inými zložkami vysokoenergetických palív,
- 8. sférický alebo sféroidný hliníkový prášok (CAS 7429-90-5) s veľkosťou častíc 60 µm alebo menšou, vyrobený z materiálu s obsahom hliníka 99 % alebo väčším,
- 9. subhydrid titánu (TiHn) stechiometrickej ekvivalencie $n = 0,65 - 1,68$,
- 10. tekuté palivá s vysokým energetickým obsahom nešpecifikované vo VM 8 písm. c) prvý bod, a to tieto:
 - a) zmiešané palivá, ktoré pozostávajú z tuhých aj kvapalných palív, ako napríklad bórová suspenzia s energetickým obsahom na jednotku hmotnosti najmenej 40 MJ/kg alebo väčšej,
 - b) iné palivá a palivové prísady s vysokým energetickým obsahom (napríklad kubán, ionizované roztoky, JP-7, JP-10) s objemovým energetickým obsahom najmenej 37,5 GJ/m³ alebo väčším nameraným pri teplote 293 K (20 °C) a tlaku jednej atmosféry (101,325 kPa),

Poznámka: VM 8 písm. c) desiaty bod písm. b) sa nevzťahuje na fosilne rafinované palivá alebo biopalivá alebo palivá pre motory certifikované na používanie v oblasti civilného letectva.

11. Tieto „pyrotechnické“ a samozápalné materiály:
- a) „pyrotechnické“ alebo samozápalné materiály, ktorých zloženie je špecificky upravené tak, aby posilnilo produkciu vyžarovanej energie vo všetkých pásmach infračerveného spektra alebo umožnilo kontrolu takejto produkcie,
 - b) zmesi horčíka, polytetrafluoroetylénu (PTFE) a kopolyméru vinylidén difluorid-hexafluoropropylénu (napríklad MTV),
12. Palivové zmesi, „pyrotechnické“ zmesi alebo „energetické materiály“, nešpecifikované inde v časti VM 8, ktoré obsahujú tieto položky:
- a) viac ako 0,5 % častíc ktoréhokoľvek z týchto prvkov:
 - 1. hliník,
 - 2. berýlium,
 - 3. bór,
 - 4. zirkónium,
 - 5. horčík alebo
 - 6. titán,
 - b) častice uvedené v časti VM 8 písm. c) dvanásty bod písm. a) menšie ako 200 nm v ktoromkoľvek rozmere a
 - c) častice uvedené v časti VM 8 písm. c) dvanásty bod písm. a), ktoré obsahujú 60 % alebo viac kovu.

Poznámka: VM 8 písm. c) dvanásty bod zahŕňa termity.

d) Oxidačné činidlá a ich „zmesi“:

- 1. ADN (dinitroamid amoniaku alebo SR 12) (CAS 140456-78-6),
- 2. AP (chloristan amónny) (CAS 7790-98-9),
- 3. zlúčeniny zložené z fluóru a ktorejkoľvek z nasledujúcich látok:
 - a) iné halogény,
 - b) kyslík alebo
 - c) dusík,

Poznámka 1: VM 8 písm. d) tretí bod sa nevzťahuje na fluorid chloritý (CAS 7790-91-2).

Poznámka 2: VM 8 písm. d) tretí bod sa nevzťahuje na fluorid dusitý (CAS 7783-54-2) v plynnom skupenstve.

- 4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidín) (CAS 78246-06-7),
- 5. HAN (dusičnan hydroxylamónny) (CAS 13465-08-2),
- 6. HAP (chloristan hydroxylamónny) (CAS 15588-62-2),
- 7. HNF (hydrazinium nitroformiát) (CAS 20773-28-8),
- 8. nitrát hydrazínu (CAS 37836-27-4),
- 9. chloristan hydrazínu (CAS 27978-54-7),
- 10. kvapalné oxidačné činidlá obsiahnuté v alebo obsahujúce inhibovanú kyselinu dusičnú s dymom (IRFNA) (CAS 8007-58-7).

Poznámka: VM 8 písm. d) desiaty bod sa nevzťahuje na neinhibovanú kyselinu dusičnú s červeným dymom.

e) Spojovacie látky, zmäkčovadlá, monoméry a polyméry:

1. AMMO (azidometylmetyloxetán a jeho polyméry) (CAS 90683-29-7) (pozri tiež VM 8 písm. g) prvý bod, ktorý uvádza jeho „prekurzory“),
2. BAMO (3,3 bis (azidometyl)oxetán a jeho polyméry) (CAS 17607-20-4) (pozri tiež VM 8 písm. g) prvý bod, ktorý uvádza jeho „prekurzory“),
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl)acetál) (CAS 5108-69-0),
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl)formál) (CAS 5917-61-3),
5. BTTN (butántrioltrinitrát) (CAS 6659-60-5) (pozri tiež VM 8 písm. g) ôsmy bod, ktorý uvádza jeho „prekurzory“),
6. energetické monoméry, zmäkčovadlá alebo polyméry špeciálne namiešané na vojenské použitie, ktoré obsahujú ktorúkoľvek z týchto skupín:
 - a) nitroskupiny,
 - b) azidoskupiny,
 - c) nitrátové skupiny,
 - d) nitrazové skupiny alebo
 - e) difluóraminoskupiny,
7. FAMAO (3-difluóraminometyl-3-azidometyl oxetán) a jeho polyméry,
8. FEFO (bis-(2-fluór-2,2-dinitroetyl) formál) (CAS 17003-79-1),
9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluórpentán-1,5-diol formál) (CAS 376-90-9),
10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluór-2-tri-fluórmetyl-3-oxaheptán-1,7-diol formál),
11. GAP (glycidylazid polymér) (CAS 143178-24-9) a jeho deriváty,
12. HTPB (polybutadién ukončený hydroxylovou skupinou) s funkčnosťou hydroxylovej skupiny rovnajúcou sa alebo vyššou ako 2,2 a nižšou alebo rovnajúcou sa 2,4 a hydroxylovej hodnoty nižšej ako 0,77 meq/g, a s viskozitou pri teplote 30 °C menšou ako 47 poise (CAS 69102-90-5),
13. poly (epichlórhydrín) s funkčnosťou alkoholovej skupiny s molekulovou hmotnosťou menšou ako 10 000:
 - a) poly(epichlórhydríndiol),
 - b) poly(epichlórhydríntriol),
14. NENA (nitrátoetylnitramínové zlúčeniny) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 a 85954-06-9),
15. PGN [poly-GLYN, polyglycidyltrinitrát alebo poly(nitratometyl oxirán)] (CAS 27814-48-8),
16. poly-NIMMO [poly(nitratometylmetyloxetán), poly-NMMO alebo poly(3-nitratometyl-3-metyloxetán)] (CAS 84051-81-0),
17. polynitroortokarbonáty,
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluóramino)etoxy] propán alebo tris vinoxu propán adukt) (CAS 53159-39-0),
19. 4,5 diazidometyl-2-metyl-1,2,3-triazol (izo- DAMTR),
20. PNO [poly(3-nitrato oxetán)],
21. TMETN (trimetyloletántrinitrát) (CAS 3032-55-1).

f) „Prísady“:

1. zásaditý salicylát medi (CAS 62320-94-9);
2. BHEGA [bis-(2-hydroxyetyl) glykolamid] (CAS 17409-41-5),
3. BNO (butadiénitriloxid),
4. deriváty ferocénu:

- a) butacén (CAS 125856-62-4),
 - b) katocén (2,2-bis-etylferocenyl propán) (CAS 37206-42-1),
 - c) ferocén karboxylové kyseliny a estery ferocén karboxylových kyselín,
 - d) n-butyl-ferocén (CAS 31904-29-7),
 - e) iné adukované polymérové deriváty ferocénu, ktoré nie sú špecifikované inde v časti VM 8 písm. f) štvrtý bod,
 - f) etyl ferocén (CAS 1273-89-8),
 - g) propyl ferocén,
 - h) pentyl ferocén (CAS 1274-00-6),
 - i) dicyklopentyl ferocén,
 - j) dicyklohexyl ferocén,
 - k) dietyl ferocén (CAS 1273-97-8),
 - l) dipropyl ferocén,
 - m) dibutyl ferocén (CAS 1274-08-4),
 - n) dihexyl ferocén (CAS 93894-59-8),
 - o) acetyl ferocén (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetyl ferocén (CAS 1273-94-5),
5. beta-resorcylát olova (CAS 20936-32-7) alebo beta-resorcylát medi (CAS 70983-44-7),
 6. citrát olova (CAS 14450-60-3),
 7. olovnato-meďnaté cheláty beta-resorcylátu alebo salicylátov (CAS 68411-07-4),
 8. maleát olova (CAS 19136-34-6),
 9. salicylát olova (CAS 15748-73-9),
 10. stannát olova (CAS 12036-31-6),
 11. MAPO [tris-1-(2-metyl)aziridiny fosfín oxid] (CAS 57-39-6); BOBBA 8 [(bis(2-metyl)aziridiny) 2-(2-hydroxypropánoxy) propylamino fosfín oxid] a iné deriváty MAPO,
 12. metyl BAPO [bis(2-metyl aziridiny) metylamino fosfín oxid] (CAS 85068-72-0),
 13. N-metyl-p-nitroanilín (CAS 100-15-2),
 14. 3-nitrazo-1,5-pentán diizokyanát (CAS 7406-61-9),
 15. organokovové spojovacie látky:
 - a) titaničitan neopentyl[diallyl]oxy, tri[dioktyl] fosfát (CAS 103850-22-2); známy tiež ako titán IV, 2,2[bis 2-propenolát-metyl, butanolát, tris (dioktyl) fosfát] (CAS 110438-25-0); alebo LICA 12 (CAS 103850-22-2),
 - b) titán IV, [(2-propenolát-1) metyl, n-propanolátmetyl] butanolát-1, tris[dioktyl] pyrofosfát alebo KR3538,
 - c) titán IV, [(2-propenolát-1) metyl, n-propanolátmetyl] butanolát-1, tris(dioktyl)fosfát,
 16. polykyanodifluóraminoetylénoxid,
 17. tieto spojovacie látky:
 - a) 1,1R,1S-trimesoyl-tris(2-etylaziridín) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8),
 - b) polyfunkčné aziridínové amidy s izoftalátovým, trimesickým, izokyanurickým alebo trimetyladipickým hlavným reťazcom a 2-metylovou alebo 2-etylovou aziridínovou skupinou,

Poznámka: Položka VM 8 písm. f) sedemnásty bod písm. b) zahŕňa:

- a) 1,1H-izoftaloyl-bis(2-metylaziridín)(HX-752) (CAS 7652-64-4),
- b) 2,4,6-tris(2-etyl-1-aziridiny)-1,3,5-triazín (HX-874) (CAS 18924-91-9),
- c) 1,1'-trimetyladipoyl-bis(2-etylaziridín) (HX-877) (CAS 71463-62-2).

18. propylénimín (2-metylaziridín) (CAS 75-55-8),

19. práškový oxid železitý (Fe_2O_3) (CAS 1317-60-8) so špecifickým povrchom viac ako 250 m^2/g a s priemernou veľkosťou častíc 3,0 nm alebo menšou,
20. TEPAN (tetraetylénpentaamínakrylonitril) (CAS 68412-45-3); kyanoetylované polyamíny a ich soli,
21. TEPANOL (tetraetylénpentaamínakrylonitrilglycidol) (CAS 68412-46-4); kyanoetylované polyamíny adukované s glycidolom a ich soli,
22. TPB (trifenyl bizmut) (CAS 603-33-8),
23. TEPB (tris (etoxyfenyl) bizmut) (CAS 90591-48-3).

g) „Prekursor“:

Dôležité upozornenie: Vo VM 8 písm. g) sa odkazuje na uvedené „energetické materiály“ vyrobené z týchto látok.

1. BCMO (3,3 bis(chlórmetyl)oxetán) (CAS 78-71-7) (pozri tiež VM 8 písm. e) prvý bod a písm. e) druhý bod,
2. soľ dinitroazetidín-t-butylu (CAS 125735-38-8) (pozri tiež VM 8 písm. a) dvadsiaty ôsmy bod,
3. deriváty hexaazaizowurtzitanu vrátane HBIW (hexabenzylhexaazaizowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (pozri tiež VM 8 písm. a) štvrtý bod a TAIW (tetraacetyldibenzylhexaazaizowurtzitan) (CAS 182763-60-6) (pozri tiež VM 8 písm. a) štvrtý bod,
4. Nepoužíva sa od roku 2013,
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7,-tetraaza cyklo-oktán) (CAS 41378-98-7) (pozri tiež VM 8 písm. a) trinásty bod,
6. 1,4,5,8-tetraazadekalín (CAS 5409-42-7) (pozri tiež VM 8 písm. a) dvadsiaty siedmy bod,
7. 1,3,5-trichlórbenzén (CAS 108-70-3) (pozri tiež VM 8 písm. a) dvadsiaty tretí bod,
8. 1,2,4-trihydroxybután (1,2,4-butántriol) (CAS 3068-00-6) (pozri tiež VM 8 písm. e) piaty bod,
9. DADN (1,5-diacetyl-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-cyklooktán) (pozri tiež VM 8 písm. a) trinásty bod.

h) Prášok a formy ,reaktívnych materiálov“:

1. Prášok týchto materiálov s veľkosťou častice menšou ako 250 μm v ktoromkoľvek rozmere a neuvedené inde vo VM 8:
 - a) hliník,
 - b) niób,
 - c) bór,
 - d) zirkónium,
 - e) horčík,
 - f) titán,
 - g) tantal,
 - h) volfrám,
 - i) molybdén alebo
 - j) hafnium.
2. Formy neuvedené vo VM 3, VM 4, VM 12 alebo VM 16 vyrobené z práškov uvedených vo VM 8 písm. h) prvý bod.

Technické poznámky:

1. *„Reaktívne materiály“ sú navrhnuté tak, že vedú k exotermickej reakcii len pri vysokých šmykových rýchlostiach, a na použitie ako vnútorné výstelky alebo plášte hlavíc.*
2. *Prášok „reaktívnych materiálov“ sa vyrába napríklad procesom vysokoenergetického mletia v guľových mlynoch.*
3. *Formy „reaktívnych materiálov“ sa vyrábajú napríklad procesom selektívneho laserového sintrovania.*

Poznámka 1: VM 8 sa nevzťahuje na nasledujúce látky, pokiaľ nie sú zlúčené alebo zmiešané s „energetickým materiálom“ uvedeným vo VM 8 písm. a) alebo s práškovými kovmi uvedenými vo VM 8 písm. c):

- a) pikrát amónny (CAS 131-74-8),
- b) čierny pušný prach,
- c) hexanitrodifenylamín (CAS 131-73-7),
- d) difluóramín (CAS 10405-27-3),
- e) nitrátový škrob (CAS 9056-38-6),
- f) dusičnan draselný (CAS 7757-79-1),
- g) tetranitronaftalén,
- h) trinitroanizol,
- i) trinitronaftalén,
- j) trinitroxylén,
- k) N-pyrolidinón; 1-metyl-2-pyrolidinón (CAS 872-50-4),
- l) dioktylmaleát (CAS 142-16-5),
- m) etylhexylakrylát (CAS 103-11-7),
- n) trietylhlínik (TEA) (CAS 97-93-8), trimetylhlínik (TMA) (CAS 75-24-1) a iné pyroforické alkyly kovov a aryly lítia, sodíka a horčíka, zinku alebo bóru,
- o) nitrocelulóza (CAS 9004-70-0),
- p) nitroglycerín (alebo glyceroltrinitrát, trinitroglycerín) (NG) (CAS 55-63-0),
- q) 2,4,6-trinitrotoluén (TNT) (CAS 118-96-7),
- r) etyléndiamindinitrát (EDDN) (CAS 20829-66-7),
- s) pentaerytritoltetranitrát (PETN) (CAS 78-11-5),
- t) azid olova (CAS 13424-46-9), normálny styfnát olova (CAS 15245-44-0) a zásaditý styfnát olova (CAS 12403-82-6), výbušné pušné prachy alebo zlúčeniny pušných prachov obsahujúce azidy alebo azidové komplexy,
- u) trietylenglykoldinitrát (TEGDN) (CAS 111-22-8),
- v) 2,4,6-trinitrorezorcinol (styfnová kyselina) (CAS 82-71-3),
- w) dietyldifenyl močovina (CAS 85-98-3); dimetyldifenyl močovina (CAS 611-92-7); metyletyldifenyl močovina [centrality],
- x) N,N-difenyl močovina (nesymetrická difenyl močovina) (CAS 603-54-3),
- y) metyl-N,N-difenyl močovina (metyl nesymetrická difenyl močovina) (CAS 13114-72-2),
- z) etyl-N,N-difenyl močovina (etyl nesymetrická difenyl močovina) (CAS 64544-71-4),
- aa) 2-nitrodifenylamín (2-NDPA) (CAS 119-75-5),
- bb) 4-nitrodifenylamín (4-NDPA) (CAS 836-30-6),
- cc) 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5),

dd) *nitroguanidín (CAS 556-88-7) (pozri položku 1C011.d v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie).*

Poznámka 2 *VM 8 sa nevzťahuje na chloristan amónny (VM 8 písm. d) druhý bod, NTO (VM 8 písm. a) osemnásty bod ani na katocén (VM 8 písm. f) štvrtý bod písm. b)) a látky, ktoré splňajú tieto podmienky:*

- a) *sú špeciálne upravené a namiešané na civilné použitie v zariadeniach na výrobu plynu,*
- b) *ide o zlúčeninu alebo zmes s neaktívnymi termosetovými spojovacími látkami alebo zmäkčovadlami a jej hmotnosť je nižšia ako 250 g,*
- c) *maximálne množstvo chloristanu amónneho (VM 8 písm. d) druhý bod nepresahuje 80 % hmotnosti aktívneho materiálu,*
- d) *obsahujú najviac 4 g NTO (VM 8 písm. a) osemnásty bod a*
- e) *obsahujú najviac 1 g katocénu (VM 8 písm. f) štvrtý bod písm. b).*

VM 9 Vojenské plavidlá (hladinové alebo podvodné), špeciálne námorné zariadenia, príslušenstvo, súčasti a iné hladinové plavidlá:

Dôležité upozornenie: *V súvislosti s navádzacími a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.*

a) Plavidlá a súčasti:

1. *plavidlá (hladinové alebo podvodné) špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, bez ohľadu na aktuálny stav opravy alebo prevádzkové podmienky, a obsahujúce alebo neobsahujúce nosné zbraňové systémy alebo opancierovanie, trupy lodí alebo ich časti pre takéto plavidlá a súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.*

Poznámka: *VM 9 písm. a) prvý bod zahŕňa dopravné prostriedky špeciálne navrhnuté alebo upravené pre potápačov.*

2. *hladinové plavidlá neuvedené vo VM 9 písm. a) prvý bod, ktoré majú na plavidlá pripevnené alebo do nich zabudované:*

- a) *automatické zbrane uvedené vo VM 1 alebo zbrane uvedené vo VM 2, VM 4, VM 12 alebo VM 19 alebo „osadenia“ či montážne miesta pre zbrane kalibru 12,7 mm alebo viac,*

Technická poznámka: *„Osadenie“ sa vzťahuje na uchytenie zbrane alebo zosilnenie konštrukcie na účely inštalácie zbraní.*

- b) *systémy riadenia a kontroly palby uvedené vo VM 5,*
- c) *s obidvoma týmito vlastnosťami:*
 1. *„chemická, biologická, rádiologická a jadrová ochrana“ (CBRN) a*
 2. *„zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém“ určený na dekontaminačné účely alebo*

Technické poznámky:

1. *„CBRN ochrana“ je uzavretý vnútorný priestor s funkciami, ako je napríklad udržiavanie pretlaku, izolácia ventilačných systémov, obmedzený počet*

vetracích otvorov s filtrami CBRN a obmedzený počet vchodov pre posádku so vzduchovými uzávermi.

2. *„Zvlhčovací alebo omývací dekontaminačný systém“ je systém ostrekovania morskou vodou, ktorý dokáže súčasne zvlhčovať vonkajšiu konštrukciu a paluby plavidla.*

d) aktívne obranné zbraňové systémy uvedené vo VM 4 písm. b), VM 5 písm. c) alebo VM 11 písm. a), ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:

1. „CBRN ochrana“,
2. trup plavidla a vrchná konštrukcia špeciálne navrhnutá na zníženie radarového odrazu,
3. zariadenia na oslabenie tepelných rozlišovacích znakov (napríklad systém chladenia výfukových plynov) okrem zariadení špeciálne navrhnutých na zvýšenie celkovej účinnosti energetickej centrály alebo zníženie vplyvu na životné prostredie alebo
4. demagnetizačný systém navrhnutý na zníženie magnetických rozlišovacích znakov celého plavidla.

b) Motory a pohonné systémy špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a ich súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské použitie:

1. dieselové motory špeciálne navrhnuté pre ponorky,
2. elektrické motory špeciálne navrhnuté pre ponorky, ktoré majú tieto charakteristiky:
 - a) energetický výkon väčší ako 0,75 MW (1 000 koní),
 - b) rýchly spätný chod,
 - c) chladenie kvapalinou a
 - d) úplne uzatvorené.
3. dieselové motory, ktoré majú tieto charakteristiky:
 - a) energetický výkon 37,3 kW (50 koní) alebo väčší a
 - b) „nemagnetický“ obsah presahujúci 75 % z celkovej hmotnosti.

Technická poznámka: Na účely VM 9 písm. b) tretí bod „nemagnetický“ je relatívna permeabilita nižšia ako 2.

4. „pohon nezávislý na vzduchu“ (AIP) špeciálne navrhnutý pre ponorky.

Technická poznámka: „Pohon nezávislý na vzduchu“ (AIP) umožňuje pohonnému systému ponorených ponoriek fungovať bez prísunu atmosférického kyslíka dlhšie, ako by to inak umožnili batérie. Na účely VM 9 písm. b) štvrtý bod AIP nezahŕňajú pohonné systémy využívajúce jadrovú energiu.

c) Snímacie zariadenia používané pod vodou, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, a ich ovládanie a súčasti, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,

d) Protiponorkové a protitorpédové ochranné siete špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,

e) Nepoužíva sa od roku 2003,

- f) Zariadenia na prienik do trupov plavidiel a konektory špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, ktoré umožňujú interakciu s externými zariadeniami plavidiel a súčasti špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,**

Poznámka: VM 9 písm. f) zahŕňa konektory pre plavidlá obsahujúce jeden alebo viacero vodičov koaxiálneho alebo vlnovodného typu a zariadenia na prienik do trupov pre plavidlá, ktoré sú schopné zachovať si nepriepustnosť zvonku a udržať si požadované charakteristiky v morskej hĺbke presahujúcej 100 m; a konektory z optických vlákien a zariadenia na prienik do trupov plavidiel z optických vlákien špeciálne navrhnuté a určené na vysielanie „laserového“ lúča bez ohľadu na hĺbku. VM 9 písm. f) sa nevzťahuje na bežné pohonové hriadele a hydrodynamické zariadenia na prienik do trupov plavidiel trupov s riadenou osou.

- g) Tlmičové ložiská a ich súčasti a zariadenia obsahujúce tieto ložiská špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:**

1. plynové alebo magnetické vznášanie,
2. riadenie aktívnych rozlišovacích znakov alebo
3. riadenie potláčania vibrácií.

- h) Zariadenia na generáciu jadrovej energie alebo pohonu špeciálne navrhnuté pre plavidlá uvedené vo VM 9 písm. a) a ich súčasti špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie.**

Technická poznámka: Na účely VM 9 písm. h) „upravené“ znamená akékoľvek štrukturálne, elektrické, mechanické alebo iné zmeny, na základe ktorých sú nevojenské položky s vojenským využitím rovnocenné položke, ktorá je špeciálne navrhnutá na vojenské použitie.

Poznámka: VM 9 písm. h) zahŕňa „jadrové reaktory“.

VM 10 „Lietadlá“, „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“, „bezpilotné vzdušné prostriedky“ („UAV“), letecké motory a zariadenia „lietadiel“, súvisiace zariadenia a súčasti špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie:

Dôležité upozornenie: V súvislosti s navigačnými a navigačnými zariadeniami pozri VM 11.

- a) „Lietadlá“ s posádkou a „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ a ich špeciálne navrhnuté súčasti,**

- b) Nepoužíva sa od roku 2011,**

- c) Bepilotné „lietadlá“ a „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:**

1. „bepilotné vzdušné prostriedky (UAV)“, diaľkovo ovládané letecké prostriedky (RPV) a samostatné programovateľné prostriedky a bepilotné „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“,
2. odpaľovacie zariadenia, vyslobodzovacie zariadenia a zariadenia pozemnej podpory,
3. zariadenia navrhnuté na velenie alebo riadenie,

d) Hnacie letecké motory a ich špeciálne navrhnuté súčasti,

e) Zariadenia lietadiel zabezpečujúce doplňovanie paliva vo vzduchu špeciálne navrhnuté alebo upravené na nižšie uvedené účely, a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. „Lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. a) alebo
2. bezpilotné „lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. c),

f) „Pozemné zariadenia“ špeciálne navrhnuté pre „lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. a) alebo letecké motory uvedené vo VM 10 písm. d),

Poznámka: VM 10 písm. f) zahŕňa tlakové zariadenia na doplňovanie paliva a zariadenia navrhnuté na zjednodušenie operácií vo vyhradených oblastiach vrátane zariadení umiestnených na palube lode.

g) Záchranné zariadenia pre osádku lietadla, bezpečnostné zariadenia a iné zariadenia na núdzový únik osádky, ktoré nie sú uvedené vo VM 10 písm. a), navrhnuté pre „lietadlá“ uvedené vo VM 10 písm. a),

Poznámka: Vo VM 10 písm. g) sa nestanovujú pravidlá vzťahujúce sa na prilby osádky lietadiel, ktoré nezahŕňajú alebo nemajú podpery alebo príslušenstvo pre zariadenia uvedené v tomto zozname.

Dôležité upozornenie: Prilby pozri aj vo VM 13 písm. c).

h) Padáky, padákové klzáky a ďalej uvedené súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

1. Padáky nešpecifikované inde v tomto zozname,
2. Padákové klzáky,
3. Zariadenie špeciálne navrhnuté pre parašutistov vo veľkých výškach (napríklad obleky, špeciálne prilby, dýchacie systémy, navigačné zariadenia).

i) Zariadenie pre riadené otváranie alebo automatické pilotné systémy pre náklady zhadzované padákom.

Poznámka 1: VM 10 písm. a) sa nevzťahuje na „lietadlá“ a „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“ ani na ich varianty špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, ktoré majú tieto charakteristiky:

a) nejde o bojové „lietadlá“,

b) nie sú konfigurované na vojenské použitie a nie sú vybavené zariadeniami alebo príslušenstvom, ktoré je špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie a

c) sú certifikované na civilné použitie orgánmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania.

Poznámka 2: VM 10 písm. d) sa nevzťahuje na:

a) letecké motory navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie, ktoré certifikovali orgány civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo

členských štátov Wassenaarskeho usporiadania na použitie v „civilných lietadlách“, alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti,

b) piestové motory alebo ich špeciálne navrhnuté súčasti s výnimkou tých, ktoré sú špeciálne navrhnuté pre bezpilotné vzdušné prostriedky („UAV“).

Poznámka 3: Na účely VM 10 písm. a) a VM 10 písm. d) sa špeciálne navrhnuté súčasti a súvisiace zariadenia pre nevojenské „lietadlá“ alebo letecké motory upravené na vojenské použitie vzťahujú len na tie vojenské súčasti a na zariadenia súvisiace s vojenskými zariadeniami, ktoré sú vyžadované na úpravu na vojenské použitie.

Poznámka 4: Na účely VM 10 písm. a) vojenské použitie zahŕňa boj, vojenský prieskum, útok, vojenský výcvik, logistickú podporu a prepravu a vysadzovanie jednotiek alebo vojenského materiálu.

Poznámka 5: VM 10 písm. a) sa nevzťahuje na „lietadlá“ ani na „dopravné prostriedky ľahšie ako vzduch“, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

a) prvýkrát boli vyrobené pred rokom 1946,

b) neobsahujú položky uvedené v tomto zozname, pokiaľ nie sú takéto položky potrebné pre normy bezpečnosti alebo letovej spôsobilosti stanovené orgánmi civilného letectva jedného alebo viacerých členských štátov Európskej únie alebo členských štátov Wassenaarskeho usporiadania a

c) nenesú zbrane uvedené v tomto zozname, pokiaľ takéto zbrane nie sú nefunkčné a nie je ich možné opäť uviesť do prevádzkyschopného stavu.

Poznámka 6: VM 10 písm. d) sa nevzťahuje na hnacie letecké motory, ktoré boli prvýkrát vyrobené pred rokom 1946.

VM 11 Elektronické zariadenia, „kozmodické lode“ a súčasti neuvedené inde v tomto zozname:

a) Elektronické zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a špeciálne navrhnuté súčasti pre ne,

Poznámka: VM 11 písm. a) zahŕňa:

a) elektronické prostriedky obrany a elektronické zariadenia na boj proti obrane (t. j. zariadenia určené pre zavádzanie vonkajších alebo chybných signálov do radarov alebo rádiokomunikačných prijímačov alebo signálov inak prerušujúcich príjem, prevádzku a efektívnosť elektronických prijímačov nepriateľa vrátane ich prostriedkov obrany), vrátane zariadení na rušenie a odrušovanie,

b) elektrónky schopné zmeniť pracovné frekvencie (Frequency agile tubes),

c) elektronické systémy alebo zariadenia určené buď na prieskum a monitorovanie elektromagnetického spektra pre vojenské spravodajstvo, alebo na bezpečnostné účely alebo na obranu proti takémuto prieskumu alebo monitorovaniu,

- d) prostriedky obrany používané pod vodou, vrátane akustických a magnetických rušiacich zariadení a lákadiel, zariadení určených na zavedenie vonkajších alebo chybných signálov do sonarových prijímačov,
- e) zariadenia na bezpečné spracovávanie dát, zariadenia na zabezpečovania dát a ich prenosu a bezpečnostné komunikačné zariadenia využívajúce procesy šifrovania,
- f) zariadenia na identifikáciu, autentifikáciu a vkladanie kľúčov a zariadenia na správu, výrobu a distribúciu kľúčov,
- g) navádzacie a navigačné zariadenia,
- h) digitálne zariadenia pre rádiovú komunikáciu využitím troposférického rozptylu,
- i) digitálne demodulátory špeciálne navrhnuté na získavanie spravodajských informácií zachytávaním signálov,
- j) „automatizované systémy velenia a riadenia“.

Dôležité upozornenie: Pre „softvér“ súvisiaci s vojenským „softvérovo“ definovaným rádiom (SDR) pozri VM 21.

- b) „Satelitný navigačný systém“ rušiacie zariadenie a jeho špeciálne navrhnuté súčasti,
- c) „Kozmické lode“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie a súčasti „kozmetických lodí“ špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

VM 12 Systémy zbraní s vysokou kinetickou energiou a súvisiace zariadenia a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

- a) Systémy zbraní s kinetickou energiou špeciálne navrhnuté na zničenie alebo na znemožnenie splnenia úlohy cieľa,
- b) Špeciálne navrhnuté skúšobné a hodnotiace zariadenia a skúšobné modely, vrátane diagnostických prístrojov a cieľov, na dynamické skúšanie projektilov a systémov kinetickej energie.

Dôležité upozornenie: V súvislosti so systémami zbraní, ktoré využívajú malokalibrovú muníciu alebo využívajú len chemický pohon a príslušnú muníciu, pozri VM 1 až VM 4.

Poznámka 1: VM 12, ak sú špeciálne navrhnuté na zbraňové systémy kinetickej energie, zahŕňajú:

- a) odpaľovacie pohonné systémy schopné zrýchliť hmotu ťažšiu ako 0,1 g na rýchlosti presahujúce 1,6 km/s, v režime jednoduchej alebo rýchlej palby,
- b) výrobu primárnej energie, elektrické obrnenie, skladovanie energie, (napríklad akumulčné kondenzátory s vysokou energiou), tepelné riadenie, klimatizáciu, zariadenia na manipuláciu s palivami; a elektrické rozhrania medzi napájaním energiou, zbraňami a elektrickým pohonom streleckých veží,

Dôležité upozornenie: Pre akumulčné kondenzátory s vysokou energiou pozri aj položku 3A001.e.2. v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

- c) zisťovanie cieľa, sledovanie, stopovanie, riadenie a kontrolu palby alebo systémy na hodnotenie škôd,
- d) navádzanie na cieľ, systémy na riadenie alebo odkláňanie pohonu (bočná akcelerácia) projektilov.

Poznámka 2: VM 12 sa vzťahuje na systémy zbraní používajúce ktorýkoľvek z nasledujúcich spôsobov pohonu:

- a) elektromagnetický,
- b) elektrotepelný,
- c) plazma,
- d) ľahké plyny alebo
- e) chemický (ak sa používa v kombinácii s akýmkoľvek z vyššie uvedených).

VM 13 Obrnené alebo ochranné zariadenia, konštrukcie, súčasti a príslušenstvo:

a) Kovové alebo nekovové pancierové pláty, ktoré majú ktorúkoľvek z týchto charakteristík:

- 1. sú vyrobené tak, aby vyhovovali požiadavkám vojenských noriem alebo špecifikácií alebo
- 2. sú vhodné na vojenské použitie.

Dôležité upozornenie: Pokiaľ ide o prostriedky osobnej balistickej ochrany, pozri VM 13 písm. d) druhý bod.

b) Konštrukcie z kovových alebo nekovových materiálov alebo ich kombinácií špeciálne navrhnuté na zabezpečenie balistickej ochrany vojenských systémov a ich špeciálne navrhnuté súčasti.

c) Prilby a ich osobitne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:

- 1. prilby vyrobené v súlade s vojenskými normami alebo špecifikáciami alebo porovnateľnými vnútroštátnymi normami,
- 2. škrupiny, vnútorné výstelky alebo vypchávky špeciálne navrhnuté pre prilby uvedené vo VM 13 písm. c) prvý bod,
- 3. dodatočné prvky balistickej ochrany špeciálne navrhnuté pre prilby uvedené vo VM 13 písm. c) prvý bod.

Dôležité upozornenie: Pokiaľ ide o iné súčasti alebo príslušenstvo vojenských prilb, pozri relevantnú položku v tomto zozname.

d) Prostriedky osobnej balistickej ochrany alebo ochranné odevy a ich súčasti:

- 1. mäkká osobná balistická ochrana alebo ochranné odevy vyrobené v súlade s vojenskými normami alebo špecifikáciami alebo ich ekvivalentmi a ich špeciálne navrhnuté súčasti,

Poznámka: Na účely VM 13 písm. d) prvý bod zahŕňajú vojenské normy alebo špecifikácie prinajmenšom špecifikácie ochrany proti šrapnelom.

- 2. tvrdá osobná balistická ochrana poskytujúca balistickú ochranu úrovne III (NIJ 0101.06, júl 2008) alebo vyššej, prípadne ochranu podľa „rovnocenných noriem“.

Poznámka 1: VM 13 písm. b) zahŕňa materiály špeciálne navrhnuté na výrobu výbušného reaktívneho pancierovania alebo na výstavbu vojenských krytov.

Poznámka 2: VM 13 písm. c) sa nevzťahuje na prilby, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) prvýkrát boli vyrobené pred rokom 1970 a
- b) nie sú navrhnuté ani upravené tak, aby mohli niesť akúkoľvek položku uvedenú v Spoločnom zozname vojenského materiálu Európskej únie ani ňou byť vybavené.

Poznámka 3: VM 13 písm. c) a d) sa nevzťahujú na prilby, prostriedky osobnej balistickej ochrany ani ochranné odevy, ktorými je používateľ vybavený pre svoju vlastnú osobnú ochranu.

Poznámka 4: VM 13 písm. c) sa v prípade prilieb špeciálne navrhnutých pre personál, ktorý zneškodňuje bomby, vzťahuje len na tie prilby, ktoré sú špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

Dôležité upozornenie 1: Pozri tiež položku 1A005 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

Dôležité upozornenie 2: V prípade „vláknitých alebo vláknových materiálov“ používaných na výrobu prostriedkov osobnej balistickej ochrany a prilb pozri položku 1C010 v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

VM 14 „Špecializované zariadenia pre vojenský výcvik“ alebo na simuláciu vojenských scenárov, simulátory špeciálne navrhnuté pre výcvik s akoukoľvek strelnou zbraňou alebo zbraňou uvedenou vo VM 1 alebo VM 2 a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:

Technická poznámka: Výraz „špecializované zariadenia pre vojenský výcvik“ zahŕňa vojenské druhy trénažérov na útoky, operačné letecké trénažéry, trénažéry radarového zameriavania, generátory radarových cieľov, zariadenia na delostrelecký výcvik, trénažéry boja proti ponorkám, letecké simulátory (vrátane odstredivých zariadení pre výcvik pilotov/kozmonautov), radarové trénažéry, trénažéry pre let podľa prístrojov, trénažéry pre navigáciu, trénažéry pre odpaľovanie riadených striel, zariadenia na zachytenie cieľa, bezpilotné lietadlá, cvičiteľov pre vyzbrojovanie, trénažéry pre bezpilotné lietadlá, mobilné výcvikové jednotky a výcvikové zariadenia pre pozemné vojenské operácie.

Poznámka 1: VM 14 zahŕňa systémy tvorby obrazu a interaktívnych prostredí pre simulátory špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie.

Poznámka 2: VM 14 sa nevzťahuje na zariadenia, ktoré sú špeciálne navrhnuté na výcvik používania loveckých alebo športových zbraní.

VM 15 Zobrazovacie alebo obranné zariadenia, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, a ich špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo:

a) Zariadenia na záznam a spracovanie obrazu,

b) Kamery, fotografické zariadenia a zariadenia na spracovanie filmov,

- c) Zariadenia na zjasnenie obrazu,
- d) Zariadenia na infračervené alebo tepelné zobrazovanie,
- e) Zobrazovacie zariadenia radarových snímačov,
- f) Obranné alebo protiobranné zariadenia pre zariadenia uvedené vo VM 15 písm. a) až e).

Poznámka: VM 15 písm. f) zahŕňa zariadenia, ktoré sú určené na narušovanie prevádzky alebo účinnosti vojenských zobrazovacích systémov alebo na minimalizovanie takýchto rušivých účinkov.

Poznámka: VM 15 sa nevzťahuje na „elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“ ani zariadenia špeciálne navrhnuté na zabudovanie „elektróniek na zjasnenie obrazu prvej generácie“.

Dôležité upozornenie: V súvislosti s klasifikáciou zameriavacích zariadení pre zbrane, ktoré obsahujú „elektrónky na zjasnenie obrazu prvej generácie“, pozri VM 1, VM 2 a VM 5 písm. a).

Dôležité upozornenie: Pozri tiež položky 6A002.a.2 a 6A002.b. v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

VM 16 Výkovky, odliatky a iné nedokončené výrobky, ktoré sú špeciálne navrhnuté pre položky uvedené vo VM 1 až VM 4, VM 6, VM 9, VM 10, VM 12 alebo VM 19.

Poznámka: VM 16 sa vzťahuje na nedokončené výrobky, ak sa dajú identifikovať na základe zloženia materiálu, geometrie alebo funkcie.

VM 17 Rozličné zariadenia, materiály a „knížnice“ a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

- a) Potápacie prístroje a prístroje na plávanie pod vodou špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie:
 1. samostatné potápacie prístroje s opakovaným vdychovaním, prístroje s uzatvoreným alebo polouzatvoreným obvodom,
 2. prístroje na plávanie pod vodou špeciálne navrhnuté na použitie s potápacími prístrojmi špecifikovanými vo VM 17 písm. a) prvý bod.

Dôležité upozornenie: Pozri tiež položku 8A002.q. v Zozname položiek s dvojakým použitím Európskej únie.

- b) Stavebné zariadenia špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,
- c) Príslušenstvo, nátery, opláštenia a úpravy na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,
- d) Zariadenia pre terénnych technikov a špecialistov špeciálne navrhnuté na používanie v bojových zónach,

e) „Roboty“, ovládače „robotov“ a „koncové efekторы“ „robotov“, ktoré sa vyznačujú niektorou z týchto charakteristík:

1. špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,
2. obsahujúce prostriedky ochrany hydraulických vedení pred externe spôsobeným prerazením balistickými úločkami (napríklad zahrnutím samotesniaceho vedenia) a navrhnuté na používanie hydraulických kvapalín s bodom vzplanutia vyšším ako 839 K (566 °C) alebo
3. špeciálne navrhnuté alebo označené na prevádzku v prostredí s elektromagnetickými pulzmi (EMP),

Technická poznámka: Elektromagnetické impulzy sa nevzťahujú na neúmyselnú interferenciu spôsobenú elektromagnetickým žiarením z neďalekých zariadení (napríklad strojových zariadení, prístrojov alebo elektronických zariadení) alebo bleskom.

f) „Knížnice“ špeciálne navrhnuté alebo upravené na vojenské použitie so systémami, zariadeniami alebo súčastami uvedenými v tomto zozname,

g) Zariadenia na generáciu jadrovej energie alebo pohonu neuvedené inde, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie a ich súčasti špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie,

Poznámka: VM 17 písm. g) zahŕňa „jadrové reaktory“.

h) Zariadenia a materiál, s náterom alebo inou úpravou na potlačenie rozlišovacích znakov, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie, ktoré nie sú uvedené v iných položkách tohto zoznamu,

i) Simulátory špeciálne navrhnuté pre vojenské „jadrové reaktory“,

j) Pojazdné opravárenské dielne špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na údržbu vojenských zariadení,

k) Poľné generátory špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie,

l) Kombinované kontajnery ISO alebo odnímateľné karosérie vozidiel (t. j. vymeniteľné nadstavby), špeciálne navrhnuté alebo „upravené“ na vojenské použitie,

m) Trajekty, ktoré nie sú uvedené v iných položkách tohto zoznamu, mosty a pontóny, špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,

n) Skúšobné modely špeciálne navrhnuté na „vývoj“ položiek, ktoré sú uvedené vo VM 4, VM 6, VM 9 alebo VM 10,

o) Vybavenie na ochranu pred „laserom“ (napríklad ochrana očí alebo senzorov) špeciálne navrhnuté na vojenské použitie,

- p) „Palivové články“ neuvedené inde v tomto zozname špeciálne navrhnuté alebo ,upravené‘ na vojenské použitie.

Technické poznámky:

1. Nepoužíva sa od roku 2014.
2. Na účely VM 17 ,upravené‘ znamená akékoľvek štrukturálne, elektrické, mechanické alebo iné zmeny, na základe ktorých sú nevojenské položky s vojenským využitím rovnocenné položkám, ktoré sú špeciálne navrhnuté na vojenské použitie.

VM 18 ,Výrobné‘ zariadenia, zariadenia na environmentálne skúšky a súčasti:

- a) Špeciálne navrhnuté alebo upravené ,výrobné‘ zariadenia na ,výrobu‘ výrobkov uvedených v tomto zozname a ich špeciálne navrhnuté súčasti,
- b) Špeciálne navrhnuté zariadenia na environmentálne skúšky a ich špeciálne navrhnuté vybavenie neuvedené inde, na certifikáciu, kvalifikáciu alebo skúšanie výrobkov uvedených v tomto zozname.

Technická poznámka: Na účely VM 18 pojem ,výroba‘ zahŕňa návrh, posúdenie, výrobu, skúšanie a kontrolu.

Poznámka: VM 18 písm. a) a VM 18 písm. b) zahŕňajú tieto zariadenia:

- a) kontinuálne nitrátory,
- b) prístroje na testovanie v odstredivkách alebo zariadenia, ktoré sa vyznačujú akýmkoľvek z týchto charakteristík:
 1. poháňané motorom alebo motormi s celkovým menovitým výkonom väčším ako 298 kW (400 koní),
 2. schopné niesť užitočné zaťaženie 113 kg alebo viac alebo
 3. schopné vyvíjať odstredivé zrýchlenie 8 g alebo viac na užitočné zaťaženie 91 kg alebo viac,
- c) dehydratačné lisy,
- d) závitovkové lisy špeciálne navrhnuté alebo upravené na lisovanie vojenských „výbušnín“,
- e) rezacie stroje na rezanie lisovaných „propelentov“ na požadovanú veľkosť,
- f) dražovacie bubny s priemerom 1,85 m alebo väčším a s kapacitou výrobkov nad 227 kg,
- g) kontinuálne miešačky na pevné „propelenty“,
- h) prúdové mlyny na drvenie alebo mletie prísad na vojenské „výbušniny“,
- i) zariadenia pre zabezpečenie sféricity a jednotnej veľkosti častíc v kovových práškoch uvedených vo VM 8 písm. c) ôsmy bod,
- j) konvekčné prúdové konvertory na konverziu materiálov uvedených vo VM 8 písm. c) tretí bod.

VM 19 Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW), súvisiace alebo obranné zariadenia a skúšobné modely a ich špeciálne navrhnuté súčasti:

- a) „Laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na zničenie alebo znemožnenie splnenia úlohy cieľa,

- b) Systémy s vyžarovaním častíc, ktoré sú schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy cieľa,
- c) Systémy s vysokou rádiovýfrekvenciou (RF) schopné zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy cieľa,
- d) Zariadenia špeciálne navrhnuté na odhaľovanie alebo identifikovanie systémov alebo na obranu pred systémami, ktoré sú uvedené vo VM 19 písm. a) až VM 19 písm. c),
- e) Modely fyzických skúšok pre systémy, zariadenia a súčasti, ktoré sú uvedené vo VM 19,
- f) „Laserové“ systémy špeciálne navrhnuté na spôsobenie trvalého oslepnutia nevylepšeného videnia, t. j. obnažené oči alebo oči s korekčnými pomôckami.

Poznámka 1: Systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW) uvedené vo VM 19 zahŕňujú systémy, ktorých schopnosť je odvodená z riadeného uplatňovania týchto položiek:

- a) „lasery“ s dostatočnou výkonnosťou na ničenie podobné účinkom konvenčnej munície,
- b) urýchl'ovače častíc, ktoré vysielajú lúč nabitých alebo neutrálnych častíc s deštruktívnou silou,
- c) vysielacie rádiovýfrekvenčné lúče vysokej pulznej sily alebo vysokej priemernej sily, ktoré vytvárajú polia s dostatočnou intenzitou na zneškodnenie elektronických obvodov vzdialeného cieľa.

Poznámka 2: VM 19 zahŕňa tieto položky, ak sú špeciálne navrhnuté na systémy zbraní s usmernenou energiou (DEW):

- a) zariadenia na výrobu primárnej energie, skladovanie energie, rozvod, úpravu energie alebo na manipuláciu s palivami,
- b) systémy na zameranie alebo sledovanie cieľa,
- c) systémy schopné vyhodnotiť poškodenie cieľa, zničiť alebo znemožniť splnenie úlohy,
- d) zariadenia na manipulovanie s lúčom, jeho rozširovanie alebo zameriavanie,
- e) zariadenia so schopnosťou rýchleho otáčania vyžarujúceho lúča na operácie s viacerými cieľmi,
- f) prispôsobiteľné zariadenia na optické a fázové združovanie,
- g) prúdové injektory na negatívne vodíkové iónové lúče,
- h) súčiastky urýchl'ovačov „určené na vesmírne použitie“,
- i) zariadenia na zužovanie negatívnych iónových lúčov,
- j) zariadenia na kontrolu a otáčanie vysokoenergetických iónových lúčov,
- k) fólie pre neutralizovanie lúčov negatívnych vodíkových izotopov „určené na vesmírne použitie“.

VM 20 Kryogénne a „supravodivé“ zariadenia a špeciálne navrhnuté súčasti a príslušenstvo pre tieto zariadenia:

- a) Zariadenia špeciálne navrhnuté alebo konfigurované tak, aby boli inštalované v dopravnom prostriedku na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie schopné prevádzky počas pohybu a vytvárať alebo udržiavať teploty pod 103 K (- 170 °C),

Poznámka: VM 20 písm. a) zahŕňa mobilné systémy obsahujúce alebo využívajúce príslušenstvo alebo súčasti vyrobené z nekovových alebo neelektrických vodivých materiálov, ako napríklad plasty alebo materiály s epoxidovou impregnáciou.

- b) „Supravodivé“ elektrické zariadenia (rotačné stroje alebo transformátory) špeciálne navrhnuté alebo konfigurované na inštaláciu do dopravných prostriedkov na vojenské pozemné, námorné, vzdušné alebo vesmírne využitie a schopné prevádzky počas pohybu.**

Poznámka: VM 20 písm. b) sa nevzťahuje na homopolárne hybridné generátory s priamym prúdom, ktoré majú jedнопólové armatúry bežného kovu, ktoré sa otáčajú v magnetickom poli vytvorenom supravodivým vinutím, za predpokladu, že tieto supravodivé vinutia sú jedinou supravodivou súčasťou generátora.

VM 21 „Softvér“

- a) „Softvér“ špeciálne navrhnutý alebo upravený na:**

1. „vývoj“, „výrobu“, prevádzku alebo údržbu zariadení uvedených v tomto zozname,
2. „vývoj“ alebo „výrobu“ materiálov uvedených v tomto zozname alebo
3. „vývoj“, „výrobu“, prevádzku alebo údržbu „softvéru“ uvedeného v tomto zozname.

- b) Špecifický „softvér“ okrem „softvéru“ uvedeného vo VM 21 písm. a):**

1. „softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské použitie a špeciálne navrhnutý na modelovanie, simulovanie alebo vyhodnocovanie vojenských zbraňových systémov,
2. „softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské použitie a špeciálne navrhnutý na modelovanie alebo simulovanie scenárov vojenských operácií,
3. „softvér“ na určovanie účinkov konvenčných, jadrových, chemických alebo biologických zbraní,
4. „softvér“ špeciálne navrhnutý na vojenské použitie a špeciálne navrhnutý na aplikácie systémov velenia, riadenia, spojenia a spravodajských informácií (C³I) alebo velenia, riadenia, spojenia, počítačov a spravodajských informácií (C⁴I),
5. „softvér“ špeciálne navrhnutý alebo upravený na vedenie vojenských útočných kybernetických operácií.

Poznámka 1: VM 21 písm. b) piaty bod zahŕňa „softvér“ navrhnutý na ničenie, poškodzovanie, znehodnocovanie alebo rozkladanie systémov, zariadení alebo „softvéru“ uvedeného v tomto zozname, „softvéru“ pre kybernetický prieskum a „softvéru“ pre kybernetické velenie a riadenie.

Poznámka 2: VM 21 písm. b) piaty bod sa nevzťahuje na „zverejňovanie informácií o zraniteľnosti“ ani na „reakciu na kybernetické incidenty“, pokiaľ sú obmedzené na nevojenskú obrannú pripravenosť alebo reakciu v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

- c) „Softvér“ neuvedený vo VM 21 písm. a) alebo VM 21 písm. b), špeciálne navrhnutý alebo upravený tak, aby umožnil zariadeniam, ktoré nie sú uvedené v tomto zozname, vykonávať vojenské funkcie zariadení uvedených v tomto zozname.**

Dôležité upozornenie: Pozri systémy, zariadenia alebo súčasti uvedené v tomto zozname pre „digitálne počítače“ na všeobecný účel s nainštalovaným „softvérom“ uvedeným vo VM 21 písm. c).

VM 22 „Technológia“

a) „Technológia“ iná ako uvedená vo VM 22 písm. b), ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“, „výrobu“, prevádzkovanie, inštalovanie, údržbu (kontrolu), opravu, generálnu opravu alebo renováciu položiek uvedených v tomto zozname.

b) „Technológia“:

1. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na projektovanie kompletných zariadení na výrobu položiek uvedených v tomto zozname, montáž súčastí do týchto zariadení a ich prevádzku, údržbu a opravy, aj keď súčasti takýchto výrobných zariadení nie sú špecifikované,
2. „technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“ a „výrobu“ ručných zbraní, aj keď sa používa na reprodukcie starožitných ručných zbraní,
3. Nepoužíva sa od roku 2013.

Dôležité upozornenie: Pozri položku VM 22 písm. a) pre „technológiu“, ktorá bola predtým uvedená v položke VM 22 písm. b) tretí bod.

4. Nepoužíva sa od roku 2013,

Dôležité upozornenie: Pozri položku VM 22 písm. a) pre „technológiu“, ktorá bola predtým uvedená v položke VM 22 písm. b) štvrtý bod.

5. „Technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ výlučne na zavádzanie „biokatalyzátorov“ uvedených v položke VM 7 písm. i) prvý bod do vojenských nosičov látok alebo vojenského materiálu.

Poznámka 1: „Technológia“, ktorá „sa vyžaduje“ na „vývoj“, „výrobu“, prevádzkovanie, inštalovanie, údržbu (kontrolu), opravu, generálnu opravu alebo renováciu položiek uvedených v tomto zozname, zostáva pod kontrolou, i keď sa vzťahuje na akúkoľvek položku, ktorá nie je uvedená v tomto zozname.

Poznámka 2: VM 22 sa nevzťahuje na:

- a) „technológiu“, ktorá je minimom potrebným na montáž, prevádzku, údržbu (kontrolu) alebo opravu tých položiek, ktoré nie sú kontrolované alebo ktorých vývoz sa povolil,
- b) „technológiu“, ktorá je „vo verejnej sfére“, „základným vedeckým výskumom“ alebo minimom potrebných informácií na uplatňovanie patentov,
- c) „technológiu“ na magnetickú indukciu, ktorá slúži na nepretržitý pohon vozidiel civilnej prepravy.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2023/277 z 5. októbra 2022, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES, pokiaľ ide o aktualizáciu zoznamu výrobkov obranného priemyslu v súlade s aktualizovaným Spoločným zoznamom vojenského materiálu Európskej únie z 21. februára 2022 (Ú. v. EÚ L 42, 10.2.2023).